

"KOVA"
 229 N. 6th Street, Philadelphia, Pa.
 Savaitinis laikraštis. Leidžiamas Liet. Soc. S. Am.
 (Inkorporuota Balandžio 28, 1908 m.)
 Prenumerata: Metams į visas dalis svieto \$2.00
 Pusei metų \$1.00
 Redaktorius J. B. Smelstorius
 Administratorius V. Yakštis.

The Lithuanian Weekly
 "KOVA"
 Published every Friday by
 The Lithuanian Socialist Federation of America.
 Yearly subscription: In all parts of the world \$2.00.
 Advertising rates on application.
 J. B. Smelstorius, Editor. V. Yakštis, Manager.
 All communications should be addressed to:
 "KOVA"
 229 N. 6th Street, Philadelphia, Pa.

VISŲ ŠALIŲ DARBININKAI, VIENYKĖS! Organas Lietuvių Socialistų Sąjungos Amerikoje JUS NIEKO NEPRALAIMESIT, TIK RETEŽIUS!

No. 28 PHILADELPHIA, Pa. 9 d. Liepos (July), 1915 m. Metas XI

DIDŽIAUSIS BANKIERIUS MORGAN PAŠAUTAS

Bomba Senato Bute Washington.

PROFESORIUS PAŠOVĖ MORGANĄ, DINAMITAVO SOSTINĖS RUMĄ.
 New York. — Cornell universiteto vokiečių kalbos profesorius, Frank Holt dviem šiais mėnesiais iš revolvierio sužeidė didžiausią pasaulio bankierių J. P. Morganą jo vasarinėje rezidencijoje Glencove, N. Y. Gydytojai sako, nuo tų žaizdų bankierius nemiršias.

Tas pasikėsinimas ant Morganą gyvasties taipgi prisipažino, padėjęs "pėkliskąją" mašiną, kuri eksploduodama išardė vidų Suvienujų Valstijų senato svečių kambario, šios šalies sostinės rume-Capitolyje.

Piktadarys areštuotas aiškina, kad jis tuos darbus dirbo todėl, kad norėjo sustabdyti žmonių žudymą Europos karėje. Amerikos valdžios rumą jis dinamitavo, idant valdžią pabaigintų ir privertus ją uždrausti siųsti iš Amerikos ginklus karamūnams šalims. Morganas jis nenorėjęs užmušti, bet tikiai pabaiginti, kad jis liautųsi organizavęs paskolas talkininkams ir siuntęs jiems amuniciją ir ginklus.

Per Morganą tarpininkystę pastaruoju laiku Anglija gavo \$300,000,000 paskolos karės reikalams nuo Amerikos bankierių. Be to, Amerikos ginklų išdėbėjai yra gavę per Morganą rankas ginklų ir amunicijos už \$500,000,000.

Frank Holt sako, jei ne iš Amerikos siunčiami ginklai ir amunicija ir jei ne Amerikos pinigų kapitalas, tai jau senai dabartinėji karė būtų pasibaigęs. Savo pasikėsinimais, girdi, aš maniau sustabdyti tą baisią žudynę Europoje.

Kada Holt atėjo prie Morganą namų durų, Morganas tarnas nenorėjo jo įsileisti. Bet Holt atkišo jam revolverį, ir tarnas buvo priverstas traukties atbulas. Morganas tuosky valgė pusryčius su savo šeimyna ir su Anglijos ambasadorium Cecil Spring-Rice. Tarnas ėmė šaukti, kad Morganas skubintųsi ant antrųjų lubų. Tuo tarpu užpuolikas taipgi ėjo ant antrųjų lubų kitais laiptais, laikydamas po revolverį abiejose rankose. Kaip tikiai Morganas jį pamatė, tuoj puolė ir pargriovė jį ant grindų. Sakoma, kad šičia piktadarys ir paleido savo šiuvis Morganui.

Kada užpuolikas liko parbloktas ant grindų, tuoj subėgo Morganas tarnai ir pradėjo jį baisiai mušti. Vienas, nutvėręs didelį anglies gabalą, sukubino Holtui galvą, lyg koki obuolį. Bet ir be tarnų Holtas jau buvo savo atsiėmęs nuo Morganą, kuris yra didelis ir

nepaprastai tvirtas vyras. Holt turėjo dinamito. Pas užpuoliką atrasta trys lazdiukės dinamito, butelis nitroglycerino ir dvi dėžutės pilnos revolverinių kulku.

Dabar Holt yra Mineolos, N. Y., kalėjime. Spėjama, kad jis padėjo ir po kito Amerikos kapitalisto, Andrew Carnegie, namais bomba.

Pirmiau Holt buvo francūzų kalbos profesorium Vanderbilto universitete. Dabar jis buvo gavęs vietą profesoriaus Texas valstybiniam universitete. Holt yra vokiečių kilmės.

Daugelis Amerikos vokiečių džiaugiasi ir didžiuojasi, kad Holt buvo toks drąsus, baugindamas Vokietijos priešus. Kaip tikiai sprogo bomba valdžios rumuose, Frank Holt pasiuntė laikraščiams laiškus, aiškindamas, kas galėjo buti do priežastis tos bombos padėjimo, ir patsai nulėmė, kad, turbūt, kokis karės priešas ją padėjęs.

Morganas apstatytas policija. Morganą namai apstatyti detektvais ir policija. Naktį be pritrūkio švaistoma šviesiausių prodektorių spinduliai aplinkui jojo namus. Spinduliai kreipiamas net oran augštyr, nes bijomasi, kad kas iš orlaivio gali numesti bomba.

Holt norėjo sustabdyt kraujo praliejimą. Frank Holt sako, kad jis norėjęs su revolvieriu rankoje priversti Morganą atšaukti priimtus užsakymus darymui ginklų, ir tolei neišleisti jį ir jo šeimyną iš namų, pakol tai nebus atšaukta.

Policija tikrina, buk Holt yra ne viso proto žmogus. Jis sako, kad jis nėsąs vokiečių nei kurios kitos kariuomenės valstybės šalininkas. Jis lygiai neapkenčias kaizerio, kaip ir rusų caro ir Anglijos karaliaus, kurie neduoda žmonėms laisvės nei ramybės. Ir jis esąs didžiausias priešas panašaus kraujo liejimo, kuris dabar eina Europoje.

Grąšiniai prezidentui ir vice-prezidentui. St. Louis, Mo. Suvienujų Valstijų vice-prezidentas T. R. Marshall gavo tuziną laišku, grumojančių jį užmušti, jeigu nebus sustabdyta vežimas ginklų ir amunicijos Europon.

Prezidentas Wilsonas irgi gauna panašių laišku. Jį dieną ir naktį saugoja buriai detektivi.

Holt užmušęs pačią. New York. — District attorney pagalbininkas Chas. I. Woods sako, bene Frank Holt bus užnuodijęs ir savo pačią laik savo profesoriavimo Harvardo universitete, kur jis buvo žinomas kaip prof. Eric Muenters.

Rusai Laimėjo Didelį Mušį Su Vokiečiais.

RUSAI LAIMĖJO LAIVINIŲ AMERIKA NEPROTESTUO MUŠI SU VOKIEČIAIS.

Pranešimai iš Švedijos ir Norvegijos rodo, kad rusai ėmė viršū laivų mušj su vokiečiais Baltijos juroje į rytus nuo Gothlando salos. Rusai labai sužeidė vokiečių karės laivą Wittelsbach'ą, kuris sugrįžo į Kiel. Vokiečių torpedinis laivukas atsivėžė daug sužeistų vokiečių ant Gothlando salos. Rusų skraiduoliai užvijo ant kranto vokiečių minų dėliojimui laivą Albattrosą. 21 Albattrosos kareivių užmušta ir 27 sužeista. Rusai nuskandino vieną vokiečių pomarinį laivą, bemėginant vokiečiams bombarduoti Vindavą.

Rusų nuostoliai menki. Ne užmušta nei vienas rusų jurininkas. Rusų laivų žaizdos taipgi mažos.

RUSIJA PAKORĖ DAR TRIS IŠDAVIKUS.

Petrogradas. — Karės teismo nuosprendžiū liko pakarta tris ypotos. Nuziūrėta, kad jos drauge su pulkininku Mesojedovu išdavė vokiečiams rusų planus. Delei šito rusai ir pralaimėję didelį mušį tarp Mozurijos ežerų. Mesojedovas jau senai pakartas.

VOKIEČIAI SUĖMĖ 520,000 RUSŲ.

Berlinas. — Nuo 2 gegužės iki 27 birželio vokiečiai suėmė 520,000 rusų belaisvių; tame skaičiuje yra 1630 rusų oficerių. Be to, vokiečiai paėmė 300 rusų kanuolių, 770 mašinių šautuvų ir daugybę amunicijos.

Padarydami smarkią naktinę ataką, vokiečiai užėmė miestą Josefową ant upės Wyznicos. Rusai pradeda kraustyti savo kareivius, ginklus ir amuniciją iš Ivangorodo tvirtovės į Varšavą; stengiasi kuolabiauusiai ją apdrutinti, idant atsilauktytų prieš vokiečius.

VOKIEČIŲ POMARINIAI LAIVAI LONDONO AKYVAIZDOJ.

Londonas. — Vokiečių pomarinis laivukas pačioje upės Thames įtakoje, kur netolimais stovi Londonas, nuskandino norvegų laivą Pick, norėdamas iš jo išgauti anglai kuobudriaušiai saugoją.

AMERIKONAI SKOLINA \$300,000,000 ANGLIJAI.

New York. — Anglijos atstovai gauna apie \$300,000,000 paskolos karės reikalams. Mokėsią penkių procentus.

AMERIKA NEPROTESTUOJA DELEI NUSKANDINTŲ NEGRŲ.

Londonas. Vokiečių povandeninis laivas nuskandino Anglijos tavorinį laivą Armenian, kuriuo mi buvo vežama 1,422 mulai iš Newport News Anglijos kariuomenei. Žuvo 20 amerikony negrų, kurie dirbo ant laivo, kaipo mulų šerikai.

REVOLIUCIJA INDIJOJ.

Indijoj prasidėjo veiklus indusų sukilimas prieš anglus ir jų valdžią. Anglai žudomi, jų krautuvės ardomos ir deginamos. Colombo apskrityje apšaukta karės stovis. Vysi anglai nuo 20 iki 35 metų pašaukti kovon su sukilėliais.

BILIONAS RUBLIŲ PASKOLO RUSIJAI.

Rusų caras įsakė finansų ministeriui užtraukti bilioną rublių vidurinės paskolos, išleidžiant ant tos sumos popierinių pinigų.

SKANDINA TURKŲ LAIVUS.

Juodosiose marėse rusų pomarinis laivukas nuskandino tris turkų laivus, tarp kurių buvo pora nemažų garlaivių. Anglų pomarinis laivukas nuskandino didelį turkų laivą, vežusį daug turkų kareivių.

VOKIEČIAI EINA ANT IVANGORODO TVIRTOVĖS

Austro-vokiečiai grumia rusus atgal nuo Krasniko ir Zamosco. Rusai traukiasi iki Lublino-Chelmo-Kijevo geležinkelio, palei kurį ketina duoti vokiečiams didelį mušį.

AMERIKONAI SKOLINA \$300,000,000 ANGLIJAI.

New York. — Anglijos atstovai gauna apie \$300,000,000 paskolos karės reikalams. Mokėsią penkių procentus.

7,765 RUSŲ PATEKO BELAISVĖN.

Haliczo apygardoje generolo Linsingeno armija suėmė 7,765 rusų belaisvėn ir 18 mašinių šautuvų.

St. Šimkus Pertraukė Ryšius Su Rutkausku, Tautos Fondo Pirmininku.

12,000 RUSŲ DIRBTUVIŲ DIRBA GINKLUS.

Naujai sutvertai amunicijos komisijai caras davė teisę imti visokias dirbtuves ir paversti jas dirbtuves darymui amunicijos ir ginklų. Jau paimta 12,000 dirbtuvių tam tikslui.

NUSKANDINO DAR 5 ANGLŲ LAIVUS.

Pietiniame Airijos pakrantių ties Scilly salomis vienas vokiečių povandeninis laivas nuskandino penkių anglų prekyvinių laivus, tarp kurių buvo trys didieji garlaiviai: Caucasian, Inglemoor ir Welbury.

VOKIEČIAI UŽĖMĖ ZAMOSC TVIRTOVĖ.

Vokiečiai paėmė tvirtovę Zamosc ir apdrutintas pozicijas aplinkui Krasniką.

RUSAI TRAUKIASI 200 MYLIŲ FRONTU.

Austro-vokiečiai 200 mylių frontu šluoja prieš save rusus. Gen. von Mackensen be paliovos stumia atgal rusus tarp upių Vistulos ir Bugo. Rusai bandė atsilaukyti ant upės Gnila Lipa. Vienok vokiečiai ir čia ima viršų.

PAĖMĖ TURKŲ APKASUS.

Anglo-francūzai užėmė šešius turkų apkasus ant Gallipolio pusiasalio. Apkasuose rado 12,000 užmuštų turkų.

JAPONIJA PARDAVĖ RUSIJAI GINKLŲ UŽ \$12,000,000.

Japonija pardavė Rusijai ginklų ir amunicijos už \$12,000,000 ir drabužių ir autuvų už \$5,000,000. Susekama, kad japonų valdžios agentai šiuose pardavimuose padarė savo valdžiai suktybių už pora milijonų dolerių.

Paskiausios Žinios.

Lublino gubernijon vokiečiai įė 38 mylias. Austrijoj mirė 3000 rusų belaisvių nuo choleros.

Mineolos, N. Y., kalėjime nusizudė Morganą pašovėjas Holt. Jis užlipo geležinėmis durimis iki savo kamaraitės lubų ir puolė galva žemyn.

Fr. Holto skrynioj rado 134 lazdiukės dinamito. Holt idėjęs 140 lazdiukių dinamito į vieną didelį laivą, plaukiantį iš Amerikos Anglijon. Galėsiąs buti laivas suardytas.

Vistulos-Bugo fronte rusai suturėjo austro-vokiečius. Į rytus nuo Krasniko rusai išmušė 2000 vokiečių ir paėmė 2000 jų belaisvėn.

ST. ŠIMKUS PERTRAUKIA RYŠIUS SU D-RU RUTKAUSKU, TAUTOS FONDO PIRMININKU.

P-s St. Šimkus, Lietuvių Draugijos atstovas, pertraukė ryšius su D-ru Rutkausku, Tautos Fondo pirmininku ir kleriškai vadu. Rutkauskas darė visokias paines p. Šimkaus darbu, kas bus matyt iš sekamos ištraukos iš "Naujieju":

"Pereitą pėtnyčią S. L. A. kuopa So. Chicagoje norėjo surengti prakalbas Šimkui. Šimkus, paklauses Rutkausko ar ta diena nėra užimta Tautos Fondo ir sužinojęs, kad ne, pasikettino kalbėti. Vienok vėliaus Rutkauskas, patyręs kad So. Chicagoje prakalbas Šimkui rengia S. L. A. kuopa, tuojaus liepė Šimkui atsakyti. Kodėl? Ogi todėl, kad So. Chicagoje prakalbas parengsiąs Tautos Fondas ir tada busi surinkta daugiaus pinigų. Gerai. Šimkus atsisakė kalbėti S. L. A. kuopai, nors jos komitetas buvo jau ir salę paėmęs. Užvakar So. Chicagoje jau turėjo buti Tautos Fondo prakalbos. Niekas, nei dr. Rutkauskas, nenorėjo Šimkaus ten nuvežti, tada jis nuvažiavo su Balučiu. Nuvažiuoja — na ir kągi nieko neranda — nieko ten nesurengta. Salė tuščia, saliuone sėdi tik vienas saliuininkas ir apie prakalbas nieko nežino."

Paklausia p. Šimkus, kodėl Rutkauskas taip daro. O Rutkauskas atsako, negalys p. Šimkui patikėti surinkty pinigų persiuntimo. Šitai Rutkauskas pagalius pasakė ir savo namuose prie kunigo Skripkos, kaipo Šimkaus liudytojo.

Atėjęs į Rutkausko namus, p. Šimkus nepadavė Rutkauskui rankos iki jis nepasiaiškins iš savo neužsitikėjimo p. Šimkui. Po įvairių išsisukinėjimų Rutkauskas pakartojo, kad neužsitiki Šimkum. Tada p. Šimkus trenkė duris ir išėjo.

BOMBA NEW YORKO POLICIJOJ.

New York. Eksplodavo bomba New Yorko centralinėj policijos stotyj. Žemutinysis butas labai išardytas. Visi namo langai išbirėjo. Manoma, kad tą bombą padėjo anarchistai, keršydami už suėmimą ypatų, kuriuos pirmiaus buvo padėjusios bomba šv. Patricko katedroj New Yorke.

"FORTDŽULAJUJ" UŽMUŠTA 19.

Šių metų Ketvirtos Liepos (the Fourth of July) apvaikšciojime užmušta 19 žmonių ir sužeista 903. Pernai tą dieną buvo užmušta 12 ir sužeista 897.

REDAKCIJOS STRAIPSNIAI

Savi reikalai.

Jau kelis kartus esame minėję, kad mes, Amerikos darbininkai per daug indomaudami Europinės karės nuotikiais, o ypač kruvinais mušiais, labai daug praleidžiame pro save ytin svarbių savų reikalų, kuo mūsų klestiniai priešai pasinaudodami stumia mus į didesnį skurdą ir preispaudą.

Pereitame "Kovos" numerį paskelbta Amerikos Socialistų Partijos Ispildančiojo Komiteto atsišaukimas į partijos narius delei organizavimosi ir prisidėjimo kovon 1916 metams, kada tai bus renkamas šalies prezidentas ir daugelis kitų valdininkų. Reikalinga bus intempti visas savo spēkas, kad užinteresuotus Amerikos darbininkus jų nuosavais reikalais. Mums lietuviams, gimusiems ir augusiems ne šioj šalyj, nesugyvenusiems ganėtinai ankštai su čia nykščių gyvenimu, greit mūsų domą atitraukia nuo vietos savų reikalų Europos atsitikimai. Daugelis mūsų draugų dar neturi aiškaus supratimo čia nykštės valstybinės tvarkos formų. Daugelis nežino, kokie yra programiniai skirtumai tarpe demokratų ir republikonų partijų — o visa tai mums ateiviams socialistams labai ap sunkina darbą delei pertikrinimo ir užagitavimo savais reikalais neindomaujančias minias. Tuo tikslu reikalinga netik pinigai delei išleidimo atsišaukimų, pamfletų, laikraščių, bet taipgi reikalingi agitatoriai, kurie gyvu žodžiu sklaidytų miglotas pasakas demokratų, republikonų ir kitų buržuazinių partijų agentų, mulkinančių darbininkus žadėjimais "gerų laikų".

Demokratų partija, kuri dar syki prigavo visuomenę savo gražiais pasakojimais, pasinaudodama Europos kare, vers kaltę ant karės už negalėjimą išpildyti savo žadėjimų. Bryan'as jau susitaiso planus kaip apmulkinti visuomenę ir per ją prieti prie prezidentinės kedės. Republikonai vėl užtekinai turi nemąstantiems žmonėms savo frazių ir argumentų prieš demokratų. Ir jie tikisi užgriebti šalies valdžią į savo rankas. Žmonės mažai supranta tai, kad "geri laikai" gali paeiti ne nuo republikonų ar demokratų, ar kokios nors kitos kapitalizmo atstovaujančios partijos, bet gerovė paeina tik nuo visuomeninio gyvenimo sistemos, t. y. politiško ir ekonominio jos reikalų sutvarkymo. Tą naują tvarką atstovaujant ir vykdo gyveniman tik Socialistų Partija. Visa tai reikalinga bus darbininkams aiškinti ir išaiškinti proletariatiškos politikos reikškimą.

Visam tam neužteks kelių bei keliolikos agitatorių-kalbėtojų. Kiekvienoj kuopoj visos partijos su jos visomis socialistiškoms sąjungomis privalo būti bent vienas draugas, kuris tuos socialistų uždavinius ir darbininkų pareigas ant vietos galėtų aiškinti.

Tai svarbiausias šiuo momentu mūsų kuopų uždavinys: išaiškinti sau svarbumą politiškos kovos ir reikalą aktyviško dalyvavimo toj kovoj ateinančiais metais. Negalima visom kuopoms patiekti vieną ir tą pačią veikimo programą, nesa reikalinga prisitaikyti prie vietos sąlygų ir prie vietos partijos veikimo programos. Mes, LSS, neturime atskiro komiteto, kuris visą kuopų veikimą apkalbamoj linkmėje kontroliuotų ir kreiptų atsakančion pusė. Vietos veiklesnių draugų priėjime yra susizioti su vietos kitataučiais socialistais, ypač amerikonais ir priimti jų programas, ir veikti

tai, ką jie svarbiausiu skaito šiuo momentu — veikti bendrai: dirbant savo kalboj tą patį užbriežtą darbą.

Gal mūsų sekretorius-vertėjas ir paskelbs "Kovoje" partijos valdybos išdirbtą tam-tikrą veikimo planą, nurodantį kaip privalome bendrai su partija veikti rinkiminėje kampanijoje 1916 metais, bet kol-kas to plano dar neturint, privalome rengties, įsidomėjus jau paskelbtą S. P. Ekzekutyvio Komiteto įžangą į tą pradedamą kovą.

"Priešas tur tut Nuveiktas".

Austro-vokiečiams išvijus iš Galicijos rusišką "nenuveikiamą" armiją, kuri dar vis ir be bėgdama daro didelius mušius laimėjimus, matomai caras tais laimėjimais nedaug pasidžiaugia, jeigu po kariškos tarybos konferencijai ir po pasunitimo "v duraki" karės ministerio Schomlinovo, išleido savo manifestą, kame apreiškia, kad Rusija karišanti patol, kol neišvys po savo kojų sugniuždintą priešą. Bet delto caras šaukia, kad "garbingoji rusų tauta", turinti taip didžią ir "garbingą" praeitį šiuo sunkiu momentu mestų klesinius partuviškumus ir susivienytų visos klesos ir luomai vienot vienybėn, idant sujungtomis spēkomis nuveikus priešą ir užtikrinus kruvinam carizmui gyvavimą. Nes pavergtai po Rusijos carizmo letena liaudžiai juk ne kitokias tik tokias mintis gali sukelti tasai caro manifestas, šaukiantis užmiršti nesutikimus ir eiti išvien, kad nuveikus priešą.

Kuomet begėdiškoji caro valdžia gražiai į žmones savo manifeste kalba, tuo pačiu laiku jos laisvės krauju suteptos rankos nesilaikija smaugusios laisvės karžygių. Štai prieš mums guli atsišaukimas Rusijos politiško kankinių gelbėjimo draugijės centralinio komiteto, kuris šaukdamas gelbėti žuvančias ištremtine ir puvančias turmuose carizmo aukas, tarp kitko sako:

"Aštuoni mėnesiai karės atnešė nemažą naujų kančių aukoms cariškos prievartos, kuri šiuo laiku su pagelba angliškos ir francuziškos demokratijos ir kazokiškos negaikos "liuosuoja" Europą.

"Iš katorgos kalėjimų ateina žinios apie plakimą politiško kalinių, kurie nusikaito usgut tuomi, kad neparodo savo entuziazmo delei savo budelių "liuosuojančios" misijos.

"Ištremime tiktai "administratyviškieji" gauna pašalpa — po keliatą menkų skatikų, neištenkančių prasciausio maisto nupirkimui. Išsiųsti apsigyvenimui palikti likimo valiai — be jokios pašalpos iš valdžios pusės ir be galėjimo susirasti kame-nors darbo, kad užsidirbus bent maisto. Valdžia juos siuncia į tokius užkampius, kur tiesiog mirtis neišvengtina. Jeigu pirma kaliniai buvo pusbadžiai laikomi kalėjimuose, tai dabar badu marinimas pilnai yra pripažintu. Visos Sibyro šiaurinės gubernijos prigrustos ištremtiniais, gi pašalpos iš niekur dabar negaunama".

Tasai politiško kalinių gelbėjimo draugijės komitetas, susidedantis iš tų išėvių, kurie cariškos prievartos priversti buvo išėiti į užsienį, tolesniai aiškina, kad vargas, koks delei karės visus Rusijos politiškus veikėjus išėivius prispaudė, privertė užsimiršti bačenybes ir kančias, kokias kenčia kovotojai už tautų laisvę carizmo naguose. Tik tai tų cariškos prievartos aukų

sirdj veriantis šauksmas privertė savo vargus užsimiršus skubėti su pagelba tiems, kurie už mūsų visų laisvę kenčia. Jie juk ir nuo karės yra nukentėję, nesa karė jiems pasukutinį duonos kąsnį išplėšė. Aukas siųsti toji gelbėjimo draugija prašo šiuo paduotu antrašu: Schweiz, Zurich, Zentralvorstand der schweizerischen Hilfvereine fur politische Gefangene in Russland (fur den Krakauer Verein), Postscheckkonto VIII, 3741".

Prie to reikia pridurti, kad nežiurint to baisaus ypač politiško kalinių padėjimo, valdžia nesiliauja siuntusi naujų karių Sibyrą už tai tik, kad tie žmonės trekšta tautoms liuosybės.

Gali but, kad didelė tamsios laudies dalis, vedama carizmo laikandžio patriotizmo, ir pasieks caro patarimus, bet kad ji išgelbėtų nuo užsiplėnyto žuvimo dar ilgam laikui — tai galima jau abejoti.

"Bepartyviškumas"

Pastaruoju laiku mūsų visuomenėje vis labiau pradeda įeiti madon girtiesi beparyviškumas, guosties partuviškumą ir reikalauti bešališkumo — kitaip beparyviškumo. Dažniū-džiausiai tie, kurie visuomenės gyvenime yra tikrais nenaudėliais, kurie jokios srovės darbinimos neparemia, kurie yra, taip pavadinime visuomenės dvasinio gyvenimo parazitais — tie visuomet guosis, kad jiems partuviškumas yra kenksmingu. Tas pasiguodimas yra visai naturalis; partuviškumas tokiems parazitams neleidžia išnaudoti visuomenę, nes kiekviena srovė iš tokių beparyviškųjų reikalauja partuviško darbo.

Čia kalbame ne apie tas tamsias nesinteresuojančiųjų dvasiniu gyvenimu ir plačios visuomenės reikalai: žmonių minia, bet apie mažiau ar daugiau susipratusius, turinčius iki tulo laipsnio išsidirbusias nuosavos nuomonės ir kritikos pažvalgas. Šie pastarieji delto privalo stovėti vienoj bei kitoj visuomenės srovėj sulyg savo nuovokos ir dalykų supratimo.

Tačiau yra tarpe tokių žmonių nemaža tokių, kurie šaukia beparyviškumo. Tai liguisto visuomeniško gyvenimo apsiereškimas. Partuviškumas juk atsiranda visuomet ten, kur atsiranda koks rinktinis bendras veikimas nukreiptas vienon linkmėn, prie vieno bendro tikslo. Žmonės, imdamiesi už darbo, nesutikdami su kitais savo nuomonėje apie to bendro tikslo pasiekimui siekiami budus bei priemones, gali atsišaukti į visuomenę, kalbėti, kad jie nemato jokių partuviškumo ribų, tačiau jie priešingai savo norams kartu su savo pritarėjais bei šalininkais sudaro partiją. Visoks veikimas, užsibriežiantis sau politiškus bei visuomeniškos siekius, turi eiti vienon krypsniu, delto tas veikimas vienus patraukia ir sujungia, kitus nustumia nuo kelio ir žiuri į juos su neuzsitikėjimu. Šie pastarieji užima kaip tik priešingą pirmiesiems pakraipą ir naturaliu budu partuviškumas jau atsirado. Priešingos kita kitai srovės stengiasi naikinti kita kitos atstovų intaką į visuomenę, kad tą visuomenę patraukus savo pusėn. Išitkinusieji, kad jų priimtas krypsnis tikrai veda prie tikslo, turi daryties sau kelį ir stumti nuo jo klitius, statomas priešingu srovėj, tat negali vengti ginčų, kovos ir smarkiausių imtynių, ir visa tai turi daryti prisilaikant plano.

Politiškoji veikmė yra neat-skirtinai sujungta ir surišta su kova, ir toji kova kaip ir pati veikmė negali būti beparyviška.

Tie, kurie blaškosi atrp vienos ir kitos srovės tuomi pariparodo, kad jie arba neturi užtekinai žinios apie vieną bei kitą kelią, arba nenori dirbti reikalingo darbo, kad nuveikus priešingą jų pažiurai srovę, arva asmeniškus interesus turėdami priešais save ir juos svarbiausiais skaitydami, pasmerkia partuvišką kovą, kad patraukus savo pusėn silpnuolius. Kiekvienoj kovoj yra tik dvi priešingos pusės — dvi srovės. Trečioji susidaro iš setelity, t. y. atmatų vienos bei kitos, ir toji trečioji srovė blaškosi ir švaistosi kenkėdama kovojančioms srovėms. Vaizdžiai atsivaizdinę sau tokį pavėikslą, mes kiekvienas, turintis kritiko nuovokas, turime pamierkti beparyviškumą. Geriau turėti atviras priešas, negu neišiskus draugas.

Amerikos lietuvių visuomenė atsiradusi prieš reikalą eiti bendron veikmėn del pasiekimo vieno ir to paties tikslo — del sušėlpmo nukentėjusių nuo karės savo viengienų, tuojaus pasidalino į dvi griežtai priešingas srovės. Progresyvjė srovėje, nustačiusioje aiškų ir tiesų sau kelią prie tikslo, atsiraro silpnuoliai, kuriems asmeniškai interesai daugiau rūpėjo, negu bendras sunkus darbas ir kova priešais priešingos srovės atstomas kliutis — jie delto gangreit atsimetė nuo progresyvjės srovės, pasijuto be pagrindo po kojų, pradeda blaškyties, šlieties tai prie vieno, tai prie kitų, pagalios niekinti visus bei šaukti "beparyviškumo". Beparyviškumo nebuvo ir buti negali.

Kas pripažįsta, kad galima būti beparyviškais, tas daro tik insinaciją, tas tik ardo kovą, tas tik tarnauja savo asmeniškims interesams, o ne platiems visuomenės interesams.

Visuotinas Amerikos progresyvjės visuomenės suvaziavimas Brooklyne nustatė aiškiais ir tikrais pamatais savo poziciją. Iš tos pozicijos tuojaus pabėgo "beparyviškumo" šalininkai. Socialistai ikišiol pasiliko ištikimi visuomenės atstovų priimtiems nutarimams. Dabar atvykus aukų rinkti Lietuvos klerikalų draugijos atstovų p. Šimkui ir kai-kurie socialistiški laikraščiai norėtų apleisti savo poziciją ir eiti į šuntakius. Pradeda persiimti "beparyviškumais", nusiteisindami, kad p. Šimkus yra bešališku, t. y. beparyvišku, o todėl jau ir geru žmogumi. Mes pabrėžiame, kad p. Šimkaus kokybė mes visai nežiurėjome ir nežiurime, tas visuomenei ne kiek nesvarbu. Mes žiurėjome, žiurime ir žiurėsime tik į tai, kas ką atstovauja. Tas mūsų klesinėj kovoj yra svarbu ir svarbiausiu.

Kaip greit p. Šimkus apskelbs savo atsimetimą nuo mums griežtai priešingos srovės ir savo darbais tai priporodys, kaip greit apskelbs bent Lietuvos pirmievių jam suteiktą įgaliojimą atstovauti juos Amerikos lietuvių visuomenėje, taip greit mes paduosime jam draugišką delną, rėsimė jo misiją ir neignoruosime.

Visai butų kits klausimas, jeigu Amerikos progresyvjė visuomenė neturėtų įstaigos nukentėjusiems šėlpti. Tuomet galima butų tarties ir su klerikalų atstovu, gal jis panorėtų patarnauti ir mums. Bet kada turime puikiai suorganizuotą įstaigą, tai iš tos įstaigos mūsų pareiga reikalauti, idant ji veikty pavastą darbą ir be pageltos ne pas mus siųstų žmonių šėlptų tuos, kurie tos pašalpos labiausiai laukia. Klerikai ir pensionariai gali ir be mūsų kruvinai uždirbtų skatikų turėti daug lengvesnį gyvenimą negu benamiai, bežemiai ir rankpelniai.

FAKTIŠKI PATEMIJIMAI.

Kas užmušė kirviu savo švogeri ir davė paskutinį patepimą alieju šventu? — Katalikas, kunigas Macochas.

Kas nenuodijo savo gospadinę? — Kunigas Richersonas.

Kas supjaustė gyvą merginą Aumulleritę? — Katalikas, kunigas Smithas.

Kas užmušė kunigą Žebrij ir jo gospadinę? — Katalikai, kunigų pusbroliai.

Kas kaboj ant Wilmingtono kartuvių? — Katalikas su paskutiniu patepimu.

Kas sės 6 rugpjūčio į elektrinę kedę? — Katalikas.

Kas sumušė drg. Perkuną? — Geri katalikai.

Kas iškėlė riaušes Montreal'o lietuviškam vakare? — Katalikai.

Kas užpuolė nekaltus negrus? Palmyroj, N. J.? — Philadelphiai vyčiai-katalikai.

Kas daugiausia pešasi? — Tikri katalikai.

Na, o jūs, bedieviai, sakote, kad katalikizmas neveda žmoniją prie doros ir apšvietos. Stachiai meluojate. ("Draugo" argumentai). 9999.

Garsus šv. Antanas. Auroros, Ill., Antanai, katalikai, bešveddami savo varduvių dieną, nusprendė ją paminėti kokiais-nors šauniais darbais, kad ir kitą met atmintų. Prisi-gėrė, susivaidijo, susimusė, liko areštuoti ir per visus užsimokėjo apie \$200.

Kaip-gi ne, tikyba suvaldo žmones!

Sumanymas T. M. D-stei. Nebuty stebėtina, kad Tėvy-nės Mylėtojų D.augystė su "Lietuvos" ir "Vienybės Lietuvininkų" rekomendacija išleistų rinkinį ex-sajungiečių rašymų, geriau sakant, krepsėjimų. Su-bytytų net kun. Žilinskio "po-ziją".

Varžosi delei ex-socialistų. Lig išol buvo pragarsėjusi "Vienybė Lietuvininkų", kaip ex-socialistų organas. Dabar gi jau ir "Lietuva" varžosi už tą garbę: išitaisi persispausdina iš "Vienybės Lietuvininkų" socialistų pabėgėlių manifestus.

Padarė Kraką kalbėtojum. "Katalikas" jau padarė kalbėtojum ir Kraką, kuris, girdi, sakąs prakalbas apie bedarbes ir darbininkų vargus. Malonėtume, kad "Katalikas" praneštų, kur Krakus panašias prakalbas sakė. Jei bent vienas "Katalikas" jų klausėsi.

Iš vyčių gyvenimo. Šv. Jono draugystė, Melrose Park, Ill., nutarė neskirti pinigų šaudymui. Turbut, draugystėje nėra vyčių vaiko.

Melrose Parko vyčiai, susitikę žmogų, paklausia: — Ar tu socialistas. Ir jeigu žmogus prisipažįsta, tai ir karšia jam į ausį. Bravo, dr. Rutkausko žalnieriai!

Pavojus bažnyčiai. Lawrence, Mass., lietuviai socialistai atidarė savo svetainę. Tai yra ženklas, kad laikas uždaryti lietuvišką bažnyčią.

Rusai Galicijėje. Rusų valdžia davė didelę galybę savo dvasiškijai persekioti Galicijoj visas kitas tikybas. Rusų popai išvarinėjo iš bažnyčių katalikų ir uniotų kunigus ir patys laike jose savo misiją. Vietos žmonių kalba buvo niekinama ir varžoma, iki rusai neliko išvyti iš Galicijos.

Reikia kiba rašyti peticija

Dievui, kad duotų maskoliams dvasią šventą.

Casum Videns.

Kurte geriau elgiasi?

Ignac Jan Paderewski, šių dienų garsiausias pasaulio pianistas, Europos karei prasidėjus, griežtai atsisakė griežti koncertuose ir namie praktikuoti pianu. Gi smuikininkai — Fritz Kreisler, vokietyis ir Eugene Ysele, belgas, vazinėja po Sv. Valst., duodami koncertus naudai savo tėvynės. Kas geriau elgiasi: ar tie, ką švenčia "želabą", ar tie, ką darbuojasi naudai nuskriaustuojų?

Gera logika.

"Kovoje" tulas K. G. Rys kalbėdamas apie etiketą ir mandagumą, sako: "Reikalinga vengti svetimtautiškų žodžių pasikalbėjime"; "nekalbėti draugovėje ta kalba, kurios bent vienas iš klausančiųjų nesupranta". Bet pats mokytojas tame pačiame straipsnyje sako: "edukacijė", "manierai", "dženteloniškū". Tai mokytojaus logika! J. Smuikininkas.

AR VERTA PIRMEIVIAMS REMTI p. ŠIMKŪ?

"Keleivys" num. 25 peržvalgoj rašoma apie Lietuvijų Draugijos nukentėjusiems del karės šėlpti atstovą p. Šimkų, ir po citatų iš "Kovos", "Naujienu", ir "Vienybės Lietuvininkų", "Keleivis" sako: "O atstovaujamoji p. Šimkaus draugija, kaip liudija jos apyskaita, mokslėiviams (be abejonės ir klierikams) išmokėjo 14,045 rublius. Bet vis delto nereikėtų p. Šimkaus misijos ignoruoti. Kaip mums teko girdėti, p. Šimkus yra bešališkas žmogus ir jis sutinka surinktus pinigus siųsti Lietuvon tokiai draugijai, kokiai aukautojai norės. Tas labai gražu".

Reiškia "Keleivis" sutinka, arba norėtų sutikti su misijoms p. Šimkaus, jeigu jis (Šimkus) nekenktų aukautojams siųsti pinigų Lietuvon tokiai draugijai, kokiai jie norės. Bet tai čia ir kyla klausimas, ar p. Šimkus norėtų? Jis gali norėti, ir gali nenorėti, ir jeigu jis nenorėtų, tai kamgi tąsyk mums, pirmieiviams savo spēkomis stiprinti savo priešą? Kad jis (Šimkus) gali nenorėti aukautojams leisti siųsti aukas ten, kur jie nori, tai tam yra pamatas, nes tenpat ant to paties "K." puslapio yra patilpęs p. Šimkaus atsišaukimas kame ir yra pasakyta, kad "aukos, surinktos per p. Šimkų turės buti siunčiamos Lietuvijų Draugijai nukentėjusiems del karės šėlpti".

Reiškia, kad čia mes pirmieivai greičiau galim pralošti, kaip išlošti, nes surengę prakalbas ir užkvietę p. Šimkų už kalbėtoją, surinktume \$50.00, o Šimkus juos pasiųstų, žinoma, ten kur jis norėtų, ir mes jam negalėtume nieko prieš tai sakyti, ne jis priparodytų, kad jojo atsišaukime yra aiškiai pasakyta, kam jo surinktos aukos turi buti siunčiamos.

Todėl, man rodos, kad mes geriausiai padarytume, jeigu Šimkų paliktume ramybėje, je mes neturim savo kalbėtojų? Arba mums truksta spēkų? Taip-pat mes turim L. Š. F. komitetus ir aukų rinkėjus, ir tokiu budu mums nereikia jokių "bešališkų žmonių" pagelbos. Jeigu p. Š. atvažiuo su mandatu nuo šerikalų, tai tegul klerikalai ir reigia jam prakalbas, o mes, pirmaiviai, turim savo L. Š. F. ir turim savo pirmievišką lietuvių visuomenę, todėl nereikalaudami pagelbos nuo klerikalų, drąsiai varykime savo darbą pirmyn. Jau esame bandę ir patyrėme, kad su tais žmonėmis kompromisų daryti negalima. J. P. Raulinaitis.

STABMELDĪS

Iš Jack Londo'o apsakymo vertē J. B. S.

Galbut aš bereikalingai pačmāu pavādzīui smiltis. Svīnas—nematomas, neapciūpiamas, bet begalo sunkus švīnas geriau atsako palyginimui. Ne, atkarotoju, aš nesugēbiu apsaityti tai, kā mes pergyvenome. Tai virš mano iegū. Išvaizdināte kiekvienā oro vandens molekū atskiru raištu. Pamēginkite atsvaidzinti sau sutirštintā tū raištu masā... Ne, negaliu. Zodžiais galima tik paprastus apsiereikšimus išreikšti, bet jie bejiegiai, kada panorēsi jais pasinaudoti delei apsakymo Pietiniū Juriū audros. Butū, rasi, daug geriau, jeigu aš pasilikčiau prie savo pirmutiniojo nuosprendžio nesistengti apsakiniēti...

Manau pakaks, jeigu pasakysiu sekānciai: Visa vandeninē masa, kalnu pakilusi ant jūros, tuojaus nupuolē—ir visa tai vėjas padarē vienu akiemirksniu. Daugiau negu tai. Rodēsi, kad viesula išžiojo savo begalinius nasrus ir prarijo visā jurā—ir netik jurā, bet ir visā erdvē, kur neseniai buvo oras.

Nēra kas pasakoti apie tai, kad visos buorēs buvo suplēsytos. Ant "Jannetos" buvo kas tokio, ko aš pirmā niekad nebuvau matęs ant laivū plaukiančių Pietinėse Jurose,—tai inkaras. Jis išrodē vėjo išpustu maišu, kurio kraštai buv apsiuti ant didelio geležinio lanko. Inkaras pūdamas į vandenį pasiliko perpendikuleriškoj padėjimo linijoj. Ilga, stora virvė jį vienijo su laivu.

Mes, rasi, butume galējē išsigelbēti, jeigu nebutume patekē viesulos srovēn. Mes, taip pasakius, atsiradome pačiame viduje audros—ir tose apystovose negalima buvo tikėtis išsigelbėjimo.

Vėjo spaudimas padarē mane visiškai besąmoningū, kai—kad suparalizuotu. Aš jau buvū pasirengęs pasiduoti ir numirt, bet štai vėjas staiga aptilo. Atsiminkite, kad traukyje keliū v landū atspriešindami viesulos bloškims, mes nustojome daugybēs raumeninės energijos... Ir štai pasibaisētinas spaudimas ant visū knuo porū susyk sustojō! Pas mane asmeniškai buvo toks jausmas, kad man rodēsi, jog aš plyšiu, į dalis kurios išlakstys į visas puses. Man rodēsi, kad kiekvienas atomas užgana kitā artimā atomā ir verziās, pašėlusiai verziās lauk. Bēt tas jautimas tēsēs labai trumpai.

Ačiu umam vėjo apsiostojimui jura pakilo—ne jinai suvirpėjo, paško, ištryško į padanges. Su judo padukusios fantastiškos vilnys, augstumas kuriū siekē apie 80 pėdū. Mano gi nuomone buvė ne vilnys. Musū kalboje nēra dar atsakāncio tam užvardijimo. Aš pirmū kartū buvau tokios bakanalijos verpete.

Volai... Įstabūs volai... Volai 80 pėdū augstumo—ir daugiau... Jie persirisdavo viršūnėmis buoriniū stiebū. Jie veržēs su pragarišku ošimu Jie buvo šaltiniū... buvo girti ir stumdē kits kita tai susitrenkavo ir susiliedavo—susiliedavo, trynēsi galinguose glėbiuose ir ištrikšdavo tukstančiais smulkū ir stambiū vandenpuoliū.

Aš mačiau sumišimā—triskart sumišimā. Aš mačiau anarchijā, pragarinę skradzijā, žaismę vandenū, kurie umai gavo proto pamišimā.

O "Janneta"?

Aš stačiai nežinau, kas su ja atsitiko... Vėlesniai man stabmeldis pasakodavo, kad laivas visiškai į šipulius sudužo.

Atsipeikējēs aš pajutau esąs vandenyje ir tikrai automatiškai daręs plaukimo judėjimus. Su įsitikinimu galima buvo pasakyti, kad aš buvau pusiau nuskendusiu. Aš nesuprantu ir nežinau, kokiū būdu aš patekau į vandenį. Bēt šiaip ar kitaip, reikalinga buvo kaip galima kuogreičiausiai orientuotis tame padėjime, kokiame aš atsiduriau. Vėl papūtē vėjas ir vilnys sumazėjo, pasidarē viendensnėmis ir ramesnėmis—iš to aš sprendžiau, kad atsiduriau išlaukinėje viesulos srovēs pusėje. Mano laimē aplink čia nebuvė akulų. Viesula greit išblaskē visā tū nelemtā hordā, kuri jau nuo senai nuo musū laivo nesitraukē.

Reikia manyti, kad "Janneta" sudužo į šmotus apie dienvidį ir antrā-trečią valandā dienos aš susiduriau su vienu laivo liukū dangčiu. Tuo laiku lijo, ir aš visai netikėtai ranka užkliūvau dangtį su neilgu virvės galu. Aš žinojau, kad tokiū būdu įstengsiu išsilaikyti ant paviršiaus nemažiau vienā dienā—suprantama, tik tokiame atsitikime, jeigu manē paliks ramybėje akulės.

Praslinkus apie trims valandoms nuo mano patekimo vandenin, prisispaudęs prie dangčio, aš visā savo domā buvau pavadēs tam, kad įkvėpas kaip tik užtektinai oro dēlto, kad neužtrokštū,—kada pasigirdo balsai. Lietus pasiliovē ir jur pradėjo aprimti. Atstume 20 pėdū, nedaugiau, aš išvydau kapitonā Uduz'ą ir stabmeldiū, kovojančius už pasisavinimā tokio-pat dangčio. Išdalies mačiau, kad kapitonas daugiau stengēsi.

— Paien noir! — aš išgirdau jo šauksmā, ir tuo pačiu laiku pamaciau kai jis savo koja spyrē į podveidį.

Kapitonas Uduz'as neteko visū savo drabužių, išskiriant batus. Jis uždavē stabmeldžiui sunkū smugj burnon ir smakran, kad tasai net pusiau apkvaišo. Aš laukiau, kad stabmeldis ilgai nelaukēs atsisėdinti tuot patim, ir aš nusistebėjau pamatęs, kad jis tik nuplaukē per dešimtį pėdū

šalin. Kada vilnis priartindavo jį prie kapitono, tasai tuojaus spardydamo abiem kojom. Ir kiekvienū kartū jis jį vadino "juodu stabmeldžiū".

— Kad jus perkunas, gyvulj koksai! — sušukau aš. — Štai daplauksiu prie tavēs ir čia ant vietos panerdsiu ant visados.

Aš to nepadariau tik todėl, kad jaučiausi labai apsilpnėjusiu. Pati mintis apie kokiā-norę pastangā bei spēkū intempimā pripildē mane drėbuliais. Todelei aš pasisaukiaū stabmeldiū ir pasiuliau jam pasidalinti su manim dangčiu.

Lisai pasisakē man savo vardā, jog vadina-si Otoo, ir kad paeinaš iš Bora-Bora, nuo draštutiniai-vakarinės salos iš tarpo Sosaiti salū grupēs. Vėlesniai aš patiriaū, kad jis juroje at-rado dangtū nuo liuko, ir, pamatēs skęstantį kapitonā, pasivadino prie dangčio. Atsilygindamas už tai kapitonas taip nežmoniškai su juo paskui pasielgē.

Štai kokiū būdu mes su Otoo pirmusyk susitikova,—susitikova su tokiū malonumu, švelnumu ir draugiškumu, nežiurint, kad jaisi buvo šešiū pėdū augščio ir išrodē tikrū romiško gladiatoriu. Prie visū to jis visai nebuvo bailiu—prieingai, pas jį buvo liuto širdis. Vėlesniais metais man prisiedavo jį matyti tokiuose susirėmimuose, į kokiūs aš niekad neišdrįsčiau eiti. Vienu žodžiu, aš noriu pasakyti, kad jis, nebudamas karingo pobūdžio, visuomet vengdamas peštynių ir barnių, jis tačiaus niekad nebėgdavo ir nenusigūdavo jokio pavojaus, kada tik jam akis į akį su tuomi prisijō stoti. Aš niekad neužmiršiu atsitikimo su Billy King. Tas dėjosi vokiškoj Samoa, kur King'as buvo apskelbtas amerikonišku čampionu sunkaus svarumo. Čampionas buvo milžiniškas žmogus, išžiurintis tikra gorila. Jis pradėjo barnj su Otoo ir reikalinga buvo jam du kartū užgauti jį veidan ir sykį numušti nuo kojū, idant stabmeldis pripažintū reikalingū apsiginti. Manau, kad nepraėjo nei penkiū minučių, kaip Billy King pasijuto nelaimingu savininkū keturiū išlau-lauztū šonkauliū, vienos nulaužtos rankos ir iš-nuštō peties.

Otoo neturėjo supratimo apie mokslinį "bo-są", tačiau su išlavintu bokseriu taip apsidirbo, kad tam reikėjo trijų mėnesių laiko, kad pasiluosuotū nuo tos lekcijos, kokiā gavo ant Apejo-kranto.

Bēt aš užbėgau už akiū savo apysakai. Mes taip pasakius, draugiškai pasidalinome laiviniū liuko dangčiu. Paeilui mes del pasiliso guldamo ant medinio dangčio, ir kuomet vienas musū išlēsosi ant dangčio, kits į kraštā įkibēs laikēsi vandenyje.

Dvi dieni ir dvi nakti tai ant dangčio, tai vandenj mes kelivome didjuro platybėmis. Galiaus aš vis daugiau buvau šiltinėje ir klajonē. Kart-kartėmis aš girdėjau, kad ir Otoo klajoja savo prigimtoj kalboj. Nuolatinis pasinērmas vandenin bei persiliejamus per mus vilniū išgelbē-jo mus nuo mirties iš troškulo.

Baigēsi tuomi, kad Otoo išgelbėjo man gy-vastj. Aš atsipeikėjau ant kranto, atstume dvi-dešimts pėdū nuo vandens, apsaugotas nuo saulēs kaitros keliais kokosiniais lapais. Apart stab-meldžio nebuvo nieko kito, kas mane galētū iš-traukti iš vandenio ir pagaminti drabužį iš lapū!

Otoo gulėjo šalia manēs.

Aš netrukus vėl netekau sąmonēs, ir kuomet išnaūjo atsipeikėjau, buvo vėsī, žvaigždēta nak-tis, ir Otoo spaudē man burnon kokosinį rīesūtū. Mudu buvova vienintēliais išsigelbėjusiais iš tar-po suduzėliū. Kapitonas Uduz'as—pražuovo—gal-but del nustojimo sąmonēs ir jiegū. Po keliū dienū jura išmetē ant kranto dangtį, kurj kapitonas buvo iš stabmeldžio atėmēs.

Mes kelias dienas praleidome su čiaubuviais, o paskui mus paēmē francuziškos kompanijos garlais ir atgebno į Taiti'ją. Iki to laiko mudu su Otoo atlikome ceremonijā apsimainymo var-dais.

— Apeiga Pietinėse Jurose turi labiau ri-šantj reikimā negu kraujo giminystē. Iniciaty-va buo mano ir Otoo buvo neišpasakytai paten-kintas, kada aš jam padaviau savo sumanymā.

— Tai gerai, tai labai gerai! — jis tarē taiti-niškiā.—Ir tai reikia pasakyt: juk mes dvi visas dieni sykiu praleidome mirties nasruose.

— Bēt mirtis pabijojō musū—nusišypsoda-mas priduriau.

— Tamista padarēte gerā darbā ir mirties neišdrįso paliesti—su matoma pagarba užreikšē Otoo.

— Kam vadini mane "tamsta"?—užklausiau aš, parodydamas savo neužsiganėdinimā.—Juk mes apsimainėva vardais ir aš tau esu Otoo, o tu man busi Charles. Toks paprotys ir ne mums jį keisti. Kuomet mudu mirsiva, ir, galbut, vėl at-gysiva—atgysiva ten virš žvaigždžių, tu visuomet man busi Charliu, o aš tau Otoo.

— Taip, tamista! — atsakē jis, nušvitusiomis akimis žiurėdamas man veidan.

— Tu ir vėl tū patj!—kapriziškai susiraukēs pastebėjau jam.

— Nejaugi tas taip svarbu, kā istaria mano lupos? Juk tai tik lupos—gi mintimis ir siela tu visuomet man—Otoo. Kada tik aš pamatysiu apie save, aš mąstysiu apie tave. Ir virš padangū, ir virš žvaigždžių, visur ir amžinai tu busi man Otoo. Ar gerai, tamsta?

Aš paslėpiau savo nuosipā ir sutikau.

(Toliau bus)

Vokietijos laukininkai ir socialdemokratai.

Vokietijos agrariškai partijai paskelbus savo reikalavimus ir valdžiai matomai su tais reikalavimais sutinkant, socialdemokratų partija budama ištikima Socialistų Internacionalo principams lygiai parlamente per savo atšovus kaip ir savo spaudoje apreiškē:

"Soc.-dem. partija. atmeta ekspanszij politikā. Vokiečių tauta neveda grobimo karēs; reikalauja santaikos be pažemimo ir prievartos".

Gi Agrariškoji partija yra pastaciai sekančius savo reikalavimus, kuriū neišpildžius ta partija neleidžia valdžiai daryti taikos su kariaujančiomis valstybėmis:

- 1) Pasilaikymas visū vokiškū jū kolonijū;
- 2) Užėmimas frncuziškos teritorijos su departamentu Somer-ve ne sykiu su anglies ir vario kasyklomis Biery apielinkjē; tolesniai departamento Nord ir Pās de Calais, ir tvirtoviū Verdun ir Belfort;
- 3) Užėmimas Belgijos;
- 4) Užmokėjimas kariško atlyginimo nuo Francijos Vokietijai;
- 5) Užėmimas teritorijū rytū link nuo Prusijos ir Silezijos.

Sie yra svarbiausiais Vokietijos junkeriū reikalavimai. Tokiems reikalavimams arba imperialistinei politikai kaip tik ir atspriešino socialdemokratų partija, apskelbusi savo protestā ir reikalavimā, kad valdžia baigtū karē ir pirmutinē paduotū propozicijā taikymosi, kuomet vokiečių kariuomenē nesijaucia sumušta ir tas santaikos pasilūlijimas nedaro vokiečiams jokio pasizeminimo.

Tačiaus už tokj pareikalavimā valdžia netik socialdemokratų partijos organā "Vorwaerts", bet ir kitus socialistū laikrašius ir kitus socialistū laikrašius už pakartojimā "Vorvyzos: 'Išturēti!'"

Talkininkū buržuaziškoj spauda vokiečių socialdemokratū manifestā net rekacijiniuose straipsniuose apkalba ir pripažįsta socialistū reikalavimā praktiniu ir teisingu. Bēt toji pati spauda, neduok dieve jū tautos socialistai panašiai prabilū — visa savo neapykantos piktybe spjautū į tokj prakilnū socialistū pareikalavimā.

Vokiečių buržuazijos Spaudos nuomonē.

Socialdemokratų partijos pareikalavimas taikos, Vokietijos buržuaziškoj spaudoj sukėlē didelē riksmā. Kad dalykā geriau nušvietus, reikia plačiau pasizurēti ir pasiklausti, kā sako buržuaziškoj spauda ir kā mano socialistai.

"Norddeutsche Allgemeine Zeitung" rašo, jog reikalinga labai apgalvestai, kad socialdemokratų manifestas likosi paskelbtas. Reikalavimas taikos šiuo momentu gali tik blėdž vokiečių tautai padaryti. Užsienyje jis sukels nuomonę ir padarys įsitikinimā, kad Vokietija jau išieikvojusi visas savo spēkas ir negalinti tolesniai kariauti, kuomet ištikrųjų dalykas stovi visai kitaip. Laimėjimai ant karēs lauko ir politiškūj situacija priparodo, kuogeriausias Vokietijai pasekmes. Vokietija pradēs kalbėti apie santaikā tik tuomet, kada jos prieštai to pareikalauš, gi dabar Vokietijos valdžia privalo laikyties tos devyzos: "Išturēti!"

Tokias-pat savo nuomones išreiskia "Vossische Zeitung", "Kreuz Zeitung", "Tages Zeitung" ir kiti buržuazijos laikrašiai, ir vieni jū kaltina net valdžią už tai, kad partijos manifestas perleido per cenzurā ir leido paskelbti, kiti pasmerkia

tuo pačiu, jie ir antru kartū pripažino valdžios reikalavimā pinigū karei vesti. Nesa jie nurodē, kad apsiginimo karē socialistai pripažindami, turi pripažinti ir Vokietijos kari prieš talkininkus, kuriū tarpe stovi Rusija su savo grobimo planais. Jeigu gi dabar tie patis socialistai reikalauja baigimo karēs, tai juk jie priešinasi tam, kā jie yra užreikšē: jog butinausiu demokratijai reikalu yra nuveikimas cariškojo absolutizmo.

Šiandien gi nors ir Rusijos armija sumušama, tačiau dar nēra nuveikta taip, kad jau nebūtū pavojinga Vokietijai. Patsai išsaukimas revoliucijiniū sumišimū Vokietijoje — kas apsilpnintū vokiečių kariuomenēs spēkas — dar galētū Rusijos reakcijai suteikt gerā progā užpulti vokiečius ir užgriebti tai, kā vokiečiai šiandien turi apgyvė. Rusū armija traukyje keliū mėnesiū vėl atsidurty Karpatuose ir siektū Berlino. Nejaugi Vokietijos socialdemokratų partija viso to pavojaus jau nematytū ir keltū neramumā šalyje, kuomet priešas dar nei nemanō kalbėti apie taikā.

Šiaip ar kitaip, bēt toks atsišaukimas iš Vokietijos socialdemokratū pusēs, kad pertraukus karē šiuo momentu, kada Rusijos absolutizmas atsidurē prieš pavojū — butū netik ne vietojē, bēt net kenksmingū pašiam demokratizmo reikalui. Europinė taika butinai turi but padaryta, bēt tik kada bus sulaužytas militariskos Rusijos absolutizmas, kaip pasilikty militarizmo pagrindas, o sykiu ir visudidžiausios klūtjūs Europos demokratizmo judėjimo išsiplėtojimui, kitais zodžiais sakant, santaika butū kenksminga pašiam socialistiskam judėjimui, nes tai butū pripažinimas iš socialistū pusēs militarizmo. Tik žinoma, kad talkininkai tos santaikos kitaip nedarys, kaip tik apliėšus Vokietijā ir išdraskius Austrijā. Nejaugi Vokietijos socialistai ir tai pripažintū?..

Mes labai norėtume abejoti apie tokius vokiečių socialistū norus, kokiū iš jū nereikalauja nei Socialistū Internacionalas. Tiktai sugniuždinus Rusijos militariskā spēkā, prasidēs tolimesnēs imtynēs kitū, dabar su Rusija susirišusių valstybiū. Ir tik toj tolimesnēj karēj gali kilti proletariatu klausimas ar galima leisti tolesniai eiti Vokietijos laimėjimams ar pertraukti jos karē ir padėti galas prusiškam militarizmui, kaip sekānciam po Rusijos militarizmo demokratijai pavojimū. Tik po cariškos militariskos jiegos kritimo, vokiečių socialistai sykiu su Belgijos, Francijos ir Anglijos socialistais galēs pastatyti ir Vokietijos karininkū partijai savus bendrus reikalavimus ir pasiulyti santaikos išlygas. Ir tai padaryt bus tuo lengviau, kad vakariniame karēs terene jokia kariaujančių valstybiū nepadarē žymjū laimėjimū. Užėmimas Belgijos ir didiko francuzū žemēs ploto per vokiečius delei negalėjimo tolesniai verzties ir delei sunkenybiū užlaikyti užkariautas teritorijas nemaža prisidēs, kad Vokietijos karininkū partija sutiktū su socialistū reikalavimais. Dabar gi, jeigu socialdemokratų partija pastatē tuos savo reikalavimus, tai juos pastatē ar pergeit, ar visai kitokioj prasmē negu telegramos paskelbē ir buržuaziškoj spauda išaiškino.

Atmename, kad "Vorwaerts'o" uždarymas ir pereitais metais buvo paskelbtas, bēt vienok jis ējo iki dabar, kol telegramos jį vėl uždarē. Tat ir kyla klausimas, kad nors tame ir yra kiek teisybēs, ar tik tos telegramos vėl nemeluoja su tam-tikrū išrokavimu. Jeigu ir ištikrūjū toks partijos manifestas likosi išleistas, tai visgi reikia dar palaukti žiniū, kurios prasalintū telegramū neišskumus.

Ar Vokietijos socialistū Kova butū vietoj?

Kaip žinome, kilus karei, Vokietijos socialdemokratū atšovai balsavo už karēs kreditus ir savo žingsnį jie gana vaizdžiai išaiškino, ir, remdamiesi

partijos žingsnį, vadindami vi-luogyste ir socialistū parsidavi-mu tautos priešams. Taip pa-prastai visū tautū buržuazija kalba apie socialistus, kada tik tie buržuazijos siekiams prie-sinasi.

Ar ištikrūjū vokiečių socialdemokratų partijos atsišauki-mas del santaikos buvo prie-zasčia "Vorwaerts'o" ir kitū so-cialistū laikraščių uždarymo ir ar ištikrūjū socialistiški tie laik-raščiai likosi uždaryti — visgi kol kas dar neaišku. Galima ir abejoti, iki kol iš pačios vokie-čių s.-d. partijos gausime tikrās žinias. Nors visai neįstabu, kad Vokietijos junkeriams gal ne-patiktū partijos manifestas, kad jį gali kritikuoti ir pasmerktū, bēt visgi telegramose pilna ne-aiškumo. Juk jeigu manifestas valdžiai rodēs kenksmingu, tai ta valdžia turi cenzurā, kuri ne-leidžia skelbti to, kas draustina. Cenzura leido, o paskui valdžia uždaro laikraščius. Kitos tele-gramos sako, kad vokiečių so-cialistai apreiškē, jog jie senjā norējo pradėti kovā prieš karē; bēt tam buvo priešingū belgu, francuzū ir k. socialistai. Kal-bama taipgi, kad vokiecijos val-džia seniai žinojusi apie užma-nytā partijos amnistejā, reika-laujantj baigti karē. Visas da-lykas telegramomis taip yra su-rpintas ir neaiškiai pastatytas, kad tuoj prisimena buržuaziškos spaudos kriukučiai.

Jau daug sykiū buvo skelbia-ma, kad Vokietijoje kyla revol-ucija, kad virš simto socialistū atstovū valdžia sušaudē, kad Liebknechtui pritaria didelēs žmoniū minios, kad pats Lieb-knechtas sušaudytas, paimtas į karuomenę — vienu zodžiu, kad Vokietijoj suirutē — bēt ištikrūjū, kaip vėliaus pasirodē, visos tos žinios buvo Londono fabrikuojā. Tai buvo tik tal-kininkū manievras, gana gud-riai apgalvotas tuo tikslu, kad sukėlus linkui Vokietijos iš vie-nos pusēs neužsitikėjimā, iš ki-tos pusēs liaudēs neapykantā link reakcioniskos valdžios. Kal-bomis apie revoliucijā norima buvo bizniškame sviete sukelti neužsitikėjimā ir tuo būdu nu-puldinti vokiečių komercijā, gi kalbomis apie socialistū perse-kiuojimas norēta sukelti pasau-lio proletariato pasipiktinimā ir protestus. Amerikos ir abelain neutraliū kraštū socialistai kaip tik patyrē, kad jokio revoliuci-jinio judėjimo Vokietijos socia-listai nepropaguoja, tuojaus nu-stojo tikējē į revoliucijines spē-kas ir upā vokiečių socialistū partijos. Tuojaus pradēta ma-nyti, kad vokiečių socialistai ne-suri reikšmēs, kad kaizerio val-džia visai su jais nesirokuoja ir kad pati Vokietija savo vals-tybine tvarka nei kiek nesiki-ria nuo absolutiškos Rusijos. Užteko keliatu suklastuotū te-telegramū, kad padarius socialis-tiskame Internacionale suirutē, kad suardzius proletariato vie-nybē.

Ko socialdemokratai galēje reikalauti? Jei ištikrūjū "Vorwaerts" likosi uždarytas už paskelbimā partijos manifesto, tai, manome neapsiriksime pasakē, kad tas manifestas reikalavo ne kuoveikiausio karēs pertraukimo, bēt išreikšē tik savo protestā prieš šais imperialistinę politikā ir Vokietijos laukininkū ir kapi-

naskoliams

1 Videns.

iasis? wski, šių aulio pi- i prasidē- griežti praktikuoti ninkai — s ir Euge- ažiņēja po koncertus Kas geriau- enčia "žė- uojasi nau-

G. Rys- tū ir man- alinga ven- džiū pasi- d draugo- bent vienas esupranta" ame pačia- "ėdukaci- enteloniš- logika! ikininkas.

MEIVIAMS IKU?

25 peržal- uviū Drau- del karēs mky, ir po "Naujienu", ietuvninkū", atstovauja- augija, kaip a, mokslei- ir klieri- 45 rublius. ętu p. Sim- uoti. Kaip p. Šimkus is ir jis su- igus siųsti igijai, kokias e labai gra-

s" sutinka, su misijoms is (Šimkus) ns siųsti pi- kiai draugi- . Bēt tai čia ir p. Šimkus i, ir gali ne- nenorētū, tai ms, pirmei- nis stiprinti jis (Šimkus) tojams leisti ur jie nori, as, nes ten- K." puslapio kaus atsišau- pasakytā, kad er p. Šimkū nos Lie:uviū jusiems del

mes pirmė- pralošti, kaip prakalbas ir už kalbėtojų. o Šimkus ma, ten kur am negalētū i sakyti, ne id jojo atsi- ai pasakytā, ukos turi bu-

os, kad mes ūme, jeigu ramybėj, ne ikalingas? Ai o kalbėtojų ksta spēkū. L. Š. F. ko- nkėjus, ir to- tereikia jokiū ū" pagelbos- vo su žmada- tai tegul kle- im prakalbas, i turim savo- pirmei- tomene, toid agelbos nu varykiau savo : esame ban- l su tais žmo- daryti nega- Raulinaitis.

talistų partijos pagedavimus užgriebti svetimus kraštus.

Kitaip ir negalėjo būti. Juk užtektinai žinoma, kad partijos atstovai parlamente po apskelbimo Italijos karės užtikrino, kad partija pasilieka toj savo pozicijoje, kokią jina užėmė karėi prasidėjus, t. y. rugpjūčio mėnesyje 1914 met., kad ginsiant savo šalį iki paskutinių spėkų. Gi tų spėkų Vokietijos tauta šiandien turi nesulyginamai daugiau, negu kas kada nors iš prieš Vokietiją kariaujančių valstybių, ir delto tokia staiga permaina socialdemokratų partijos nuomonėje nėra galima ir neįtikėtina. Tos pačios partijos atstovas, vokiečių parlamento narys, drgas Ebert'as viešai išreiškė vokiečių socialdemokratų simpatiją Italijos socialistams, sakdamas: "Jeigu Italija parodytų nors biskelį geros valios—jeigu būtų paklausiusi balso italų socialistų, tai būtų karės nepradėjusi. Jeigu būtų parodysiu nors biskelį geros valios, galėjo ir be kraujo liejimo gauti italiską žemę, šiandien prigulintą kitai valstybei. Bet Italija norėjo netik atsiimti savo kraštą, jina trško grobių, troško užgriebti svetimus kraštus ir todėl metė savo sunus glėbin karės". Ir tame pat parlamento posėdyje drgas Ebert ir kiti socialistai atstovai atkartoję savo užreikškimus, kad socialdemokratų partija pasmerkia imperalistinę politiką taip lygiai kitų valstybių kaip ir savosios, kad delto protestuoja priešais agrariškos partijos reikalavimus. Gi drgas Scheideman savo kalbą užbaigė žodžiais: "Atkartojame tai, ką mes esame pasakę ketvirtą dieną rugpjūčio... Kaip tik pasieksime naudingas taikas sąlygas, kaip tik priešais pasirodys noriniai taikyties — taika turi būti padaryta. Tvirčiausia apsaugos siena mūsų tautai po šio apsiginimo, bus sudarymas galimybių broliško sugyvenimo su kaimynais. Draugiškai su kaimynais galima gyventi tik tuomet, kada jiems nėra padarytos skriaudos, kada jiems nėra atimta teisė patiems liuosai spręsti apie savo ateitį".

Tai juk aiškiausiai išreikštas socialdemokratų partijos atstovų protestas priešais buržuazijos srovių ir valdžios kėsinimąsi užgriebti svetimus kraštus, kad praplatus Vokietijos rybas. Nektokios prasmės turi būti ir tasai Socialdemokratų partijos manifestas, apie kurį buržuazijos spauda taip garsiai prabilo, matomai iškraipydama visą jo prasmę.

Socialdemokratų partija Vokietijoje niekad nepasizymėjo savo pasikarščiavimais, reikia tikėtis, kad ji to nepadare ir dabar. Nes ta toks žygis, tai būtų kova peranksti pradėta ir neišveiktinai pralaimėtina.

L. Soc. Dem. Part. Reikalais. DRAUGAI IR DRAUGĖS!

Jūs neužmiršote, veikiausiai, kad Lietuvos Socialdemokratų Partija buvo pasiskirusi Amerikoje tris draugus, kurie, esant reikalui, kalbėti partijos vardu Amerikoje ir atstovauti jos reikalus šiame krašte. Iš tų trijų draugų vos aš vienas belikau. Drg. A. Baranauskas apleido Suvienytas Valstijas, drg. P. Grigaitis pasitraukė iš atstovybės.

Svarbus reikalas verčia mane patalpinti mūsų spaudoj šį viešą pranešimą.

Daugelis musikių draugų mano, kad L. S.-D. P. likosi tik ant popieros. Tas manymas labai klaidingas. Tiesa, sąlygos, kuriose veikia mūsų draugai Lietuvoje, negirdėtai pablogėjo, bet partija neišnyko, partijos žmonės tai vienur, tai kitur kečia savo balsą.

Užsieninis L. S. D. P. biuras, deli karės persikėlęs iš Kroka, veči į Glasgow, uždėjo savo or-

ganą "Socialdemokratą" ir man labai linksma pranešti draugams, kad "Socialdemokratas" jau pasiekia Lietuvą. Galite suprasti, kad laisvas žodis šiandien Lietuvoje taip reikalingas, kaip oras, kaip vanduo.

Pastaruojų laikų mes išsijuošę renkam aukas nukentėjusiems nuo karės šelpti. Tai reikalingas darbas, bet draugai, neužmirškite remti ir L. S. D. P. Daugelis iš mūsų esame partijos skolinkais. Nekurie neatšilygino už knygas, laikraščius, kalendorius. Atsilyginkite bent dabar. Pinigus siųskite Užsienio Biuran, šiuo adresu: "Socialdemokratas", 76 Main St., Bellshill, Scotland.

Per bėdą ir aš galiu patarpininkauti, nors būtų daug parankiau pasiųsti pinigai stačiu keliu. Aš prašyčiau draugų labiau remti "Socialdemokratą". Girdėjau, kad tuoj išeis "S.-D." trečias num. Yra viltis, kad "Soc.-Dem." bus padidintas, bet jeigu norime, kad tai įvyktų umiausiu laiku, platinkime "S.-D." uoliau, nei ligšiol platinom ir, progai pasitaikius, sumeskime kiek-nors aukų. Aš tikiu, kad laike piknikų, ekskursijų, ar išvaziavimų galima parinkti ceptas-kitas.

Kas nori gauti "Socialdemokratą" platinimui—kreipkitės į mane. Kas nori platesnių informacijų — mielai patarpininkausiu.

Pastaruojų laikų mes užmiršome apie rėmimą socialdemokratiško judėjimo Lietuvoje. Metas būtų taisyti tą klaidą, nes rytojaus diena, nors ukonomis padengta, vistik žada daug perversmų ir permainų. Gyva socialistiška agitacija čia daug gali padaryti. L. Pruseika.

Dienos Klausimu.

REIKALE KALBĖTOJŲ.

Laiks nuo laiko tenka matyti organe LSS. kuopų nusiskundimą delei stokos kalbėtojų-agitatorių bei propagandistų. Todėl pasikalbėjęs su draugais, kurie jau yra pusėtinai mokslė pasivarę, o kaip kurie net yra baigę mokslo dalį ir studijuoja toliau, tai yra, ima augštesnes mokslo šakas, ar negalėtų važiuoti per lietuviškas kolonijas su prakalbomis, paskaitomis etc. Dyklaikij, tai yra čia mokykla užsirdarys 12 d. agosto, o rudeninis mokslo sezonas prasidės apie 15 d. sept. Tame tarpe, tai yra nuo 12 d. agosto iki 15 d. sept. sutiko penki vietinės 120 kuopos draugai patarnauti bei pasidarbuoti tame klausime.

Išlygos: A. King'as — gabus kalbėtojas. Turėjo progą kalbėti tarpe anglų kame buvo apmokamas po \$3.00 į dieną, todėl ir nuo lietuvių reikalauja apmokėjimo po \$2.00 už dieną. Antras, P. Žuravlis, irgi gabus kalbėtojas, sutinka važiuoti kur bus reikalinga. Trečias A. F. Astrauskas, gana pasekmingai darbuojasi tarp vietinių draugų ir turi pusėtiną gabumą, bet jis nori, jeigu prisieitų užimt kalbėtojaus vietą, tai Illinois ir Indianos valstijose, bet jeigu būtų reikalas, tai važiuotų ir toliaus. Ketvirtas K. Kliauka, sutinka tiktai Chicagos aplinkinėse ir Wisconsin valstijoje, nes čia baigė mokslą ir mano persikelti į kitą mokyklą Chicagon ar Madison, Wis. Penktas, T. Bartkus, baigė vaistininkystės skyrių ir studijuoja toliau, už metų mano persikelti į kitą mokyklą, idant baigti Chemiško inžinieriaus skyrių, bus Cleveland, Ohio. Todėl sutinka Ohio valstijoje ir apilinkėse Pittsburgh'o. Todėl draugai, kuopos ir rajonai, norinti surengti augščiaus min. kalbėtojams prakalbas, kreipkitės prie žemiaus pasirašiusiojo.

Sekr. T. Bartkus, 559 Garfield Ave., Valparaiso, Ind.

NEVISAI TAIP.

"Kovos" nr. 25 mano buvo kalbama apie Są-gos susijungimo su S. P. klausimą. Sekančiame "Kovos" nr. drg. J. Stasiulevičius faktiškai patėmijo tulas mano paklaidas tame klausime. Tas gerai. Aš, mat, buvau nu-toles nuo S-gos reikalų, veik metuš laiko, o per tą laiką įvyko atmainos tame klausime, arba truputį kitaip jis liko išrištas. Bet su tuo tiek to. Bile sąjungiečiams bus žinoma. Aš turiu pastebėti, kad drg. Stasiulevičius biskį netaip suprato mano pasakymą: kad draugai norinti sumazinti mokėjimą mėnesines turi darbu mokėti. Drg. Stasiulevičius suprato, kad aš noriu pasakyti tik vien darbu galima užsimokėti. Butų juokinga. Mano ten pasakya, kad sąjungiečiai darbu galės sumazinti savo mokesį, o ne užsimokėti. Aš kalbėjau, kad reikalinga draugams daugiau dirbti, kad įvyktų geresnė tvarka, geresnė sistema mūsų organizacijoje, nes nuo to prigulės mokesčių sumažinimas. Apie tai negali būti dviejų nuomonių. Ir pats drg. Stasiul. tame pačiame straipsnyje kalba apie geresnio susitvarkymo reikalingumą. Delto tas dalykas mano gerai buvo pasakytas.

Drg. Stasiulevičius pastebi, kad mūsų rajonų sistemos S. P. suvis neliečia. Taip, kaip organizacijai neliečia, bet kaip dalį S. P. — liečia. Politiską veikimą: agitaciją ir propagandą atlieka pagal savanorį susiorganizavimą, — pagal valstijos ir pavieto.

Mes, lietuviai, dalyvaudami tame pačiame darbe, turime būti ir organizuoti pagal jų sistemą, nežiurint, kad savo organizacijos autonomine sistema turim ir skirtingą. D. Klinga.

DELEI AIŠKUMO.

Mūsų kuopa gavo laišką nuo centro sekretoriaus su patėmijimu, kad mes nepriklausom prie Soc. Dem. P. Canadaj, o ne pa-nu naudojamės lygiomis teisėmis su Sąjunga. Taip, mes kreipėmės prie "Kovos" administracijos, bet ten nebuvo minėta, kad mes priklausom prie S. D. P. of Canada. Čia Montreal Social-Demokratų kuopos nėra, o S. P. of Canada, net dvi. Mes prisidėjom prie S. P. of Canada vien del parankumo, koks skirtumas yra tarp tų dviejų partijų, mes nežinom. Prigulėdami prie S. P. of C., mes galim atlikt Centro reikalus, su pagelba kuopos, su kuriaja ant vieno čarterio egzistuojam, o savo, atsakančiai mokancio angliška draugo neturim. Taipgi primena, kad 84 kuopa Montreal turi net butinai prisidėt prie Soc. Demokratų. Pirm prisidėjimo 84 kp. mes norėtumėm, kad kas atsakančiai nurodytų klaidas tos ar kitos anglišku partijų.

Drg. Stasiulevičius duoda mums nedailų užmetimą, kad mes — Mentrealo socialistai skaldom socialistiską spēkas, laikydami dvi kuopi viename mieste.

Sulyg šito mes patėmijam, kad jokio peržengimo socialistų principų nėra, vien delto, kad viena kuopa gyvuoja 4 ang. mylias nuo kitos. Jeigu norima nu-eiti susirinkiman vienos kuopos kiti, tas užima 1.25 val.

Susijviengt abiem kuopoms į vieną, bus mūsų ypatiskas dalykas (jeigu nepasigailėsim laiko ir pinigų karų važinėjimams), tik tokiu budu galima bus susi-vienyt.

Sulyg partijų skirtingumo, mums nebuvo reikalo kritikuot ją, antgalo neturėjom priezasties delto, kad mums vienas kelias tebuvo prie Soc. Party of Canada, o S.-D. P. of Canada kuopos nesiranda čia, iš kur mes galėtumėm patirt apie klaidas S. P. of C. Pr. D.

MOTERŲ SKYRIUS

MOTERIS IR KARĖ.

Niekados pasaulio historijoje nesirado taip tinkamo momento išsireikšti prieš karės baisenybes ir skerdynes nekaltų žmonių, kaip šiandien, kuomet tame prazutingan Europos karės sukurim tapo įtraukta keliatas galin-giausių ir didžiausių Europos valstybių. Šitos šalys jau per daugelį metų rengėsi ir ginklavosi, — jų genijai laužė sau galvas išradimui įrankių, su kuriais galima kuodaugiausiai žmonių išžudyti. Tų visų šalių mokyklose vaikams buvo įkvepiama militarizmo dvasia — šalių historijos atvaizdinėta vien tik aprašymais ir garminingais militaristų, ir gerbimais žmogžudisčių darbų. Bet antrasi lapas tų didvyrių darbų historijos, atskleidžia kraują, ašaras, prazuvusių viltį, žūstančius nuo bado vaikelius ir moteris; plystančias širdis senųjų tėvelių, mylinčių žmonių ir sužadotinių...

Tas lapas niekados nėra atverstas prieš jauniasias kartas; tas lapas su visomis kitomis vargdienių žmonių skriaudomis paliktas dingti praicitis tyloje.

Stebėtinas dalykas, kad mes dvidešimtam šimtetyje, kuomet tiek daug gamtos paslapčių patyrėme ir panaikinom tiek jos statomų žmogaus veikimui kliučių, kad jau galime naudotis netik gamtos suteiktais organais tobulai, bet savo protu pasigaminame sau sparnus ir skrajojame oru su paukščiais, lenktyniuojamės jurėse su žuvimis, ir netik ant žemės ore ir jurėse, bet ir žemės viduje mes rasime žmogų, landžiojantį su kirminais; žemės kamuolį apjuosė ir surišo geležimis ir vielomis, ir juokiasi iš toluo, kuomet namieje sėdėdamas gali susikalbėti su tukstančiais mylių toluoj esančių draugų, kuomet garu ir žaibu (elektra) panaikinom tolu-mus tarpe miestų ir šalių, kuomet surasta spēka pačioje gamtoje, — žmogus griauja kalnus ir lygina klonius — visas žemės kamuolys tarsi vaškas žmogaus rankoje — protas stojosi dievu.

Žmogus įstengė protu apsiginti nuo žvėrių, didesnių ir stipresnių už save, ir nuo gamtos žiaurumų, sakau, stebėtina, kad jis ikišiol neįstengė tokių santykių tarp žmonių, kad išvengus vienas kito naikinimo.

Del karių panaikinimo neva vedama agitacija tam-tikros "Taikos Draugijos", o kad nuslopinti atbūdančią sąžinę, tai Rusijos caras gegužės 18 d. 1899 met., suaukė Haagos miestane Taikos konferenciją, kurioje dalyvavo šimtas delegatų, iš Suvienytų Valstijų, Meksikos, Kinijos, Japonijos, Siamo, Persijos ir 21 Europos šalių. Ką toji konferencija nutarė? Svarbiausiu — kad pasirašiusios valstybės taikytis per tam-tikrą Haagėje įsteigtą Taikos Teismą, jeigu iškyla kokie nesuipratimai tarpe jų, išskiriant tuos atsitikimus, kuomet tokias nesuipratimas arba nesantaika kilty del tų šalių "garbės arba opijų interesų". Kad kariaujančios šalys nevertotų užnuodintų kulų ir ginklų. "Kad šalys susitartų, kokie ginklai būtų vartojami karėse ir link sumažinimo karės išlaidų", ir tt.

Toje konferencijoje buvo daugiaus šnekama koku budu ginkluoties ir vesti kares, kur reikalinga, kur nereikalinga taikyties, kaip tai del "valstybės garbės ar opijų interesų". Bet karės juk veik visada vedamos tik del garbės "įžeidimų" ar opijų interesų (ekonominių interesų), del pagavimo to galingojo dolerio, pavidale žemės plotų, gamtos turtų arba turgaviečių

kapitalistų prekiam. O kalba apie įvedimą žmoniškumo karėje, tai, anot drg. J. Šukio, "suradimas balto juodulio".

Bet netiek mums svarbu, kokių ginklų vartoti ir kaip karės vesti galvojo tie valstybių atstovai, kiek tas, kaip tos karės atsiliepa į šalies gyventojus, — o ypatingai į tą dalį, del kurios visai arba mažai atydos atkreipiama — į moteris.

Kuomet žmogus, gyvendamas nežinėje ir nedatekluje reikalingų dalykų, jo gyvasties palaikymui, kariavo su gyvūnais ir sau lygiu kitu žmogumi, kurį pergalėdavęs jei nesunaudodavo maistui, tai nužudydavo, tuomi pasidarydamas mažiau vieną konurentą maisto išnaudojime savo apgyventoje apygardoje; kuomet vėliaus žmogus per didelę bėdą pradėjo prijaukinti gyvulius ir apdirbti žemę ir matė, kad viens žmogus gali pasigaminti tokiu budu daugiaus maisto, negu jie gali sunaudoti, tai tuomet jis pergalėtuosius pradėjo taupyti, ir net užpuldinėti svetimų grupų gyventojus ir pergalėjimu priversdavo juos pergalėtojus užlaikymui reikme nas pagaminti, kas suteikė pastarajam liūso laiko, kad atsitolinus nuo nuolatinės kovos už maistą, ir davė progą mąstymu prisidėti prie subudavojimo dabartinės civilizacijos; jis rado sau išteisinimą del karės prieš žmonių, bet dabar, kuomet įvairios gamtos spēkos ir mašinos atlieka vergų darbą; kurios gali pagaminti tiek turtų, netik reikmenų, bet ir visokių smaguirų patenkimui, kad žmogus dirbdamas 3 arba 4 valandas į dieną gali išpildyti visus savo reikalavimus ir turėti užtektinai laiko tolimesiam savo kuno ir proto pajėgų lavinimui, tai nėra jokio išteisinimo del karės gyvavimo.

Šiandien draugija yra dasyvysčiusi iki tokiam laipsniui, kad karė vienoje ar kitoje šalyje atsiliepa netik ant tos šalies gyventojų, bet ant viso civilizuooto pasaulio gyventojų.

Žmogus, kiek mums žinoma, šimtmečių evoliucijoje neišvystytė sau kokių naujų kuno dalių, bet jis vis kilo ir vystėsi ben-drai su visais kitais žmonėmis draugiškume ir organizuotos draugijos pakilime. Šiandien draugija, susidedanti iš civilizuotų žmonių, yra taip augštai išsivysčiusi, ir turi tokias smulkias ir jautrias įstaigas, kaip kad ir kokis kitas augštai išsivystė organizmas, kad skaudus užgavimas arba neveikimas kokios tos draugijos įstaigos atsiliepa ant viso jos kuno. O kad draugija yra vienu organizmu, tą liudija tas, kad šiandien nerasime tokios šalies, kuri apsicina vien tik savo šalyje pagamintais dalykais.

Kaip žmonės kokiame?nors amate pasidalino sau darbą pagal prieinamumą, išgalę ir parankumą, taip šalys pasidalino savo išdirbiniais ir visokių prekių pristatymu pagal šalies vaisingumą ir pagaminimo galę. Taip kad visos šalys yra pragulmingos nuo viena kitos.

Žmogus šiandien skaitosi su gamta pagal tam tikrus įstatymus, kurių paslaptis per daugelį metų sau išsikovojo. Žmogus su žmogumi už skriaudas apsi-rokuoja ne primityvišku budu — fiziška spēka, bet per tam-tikrus draugioj esančius įstatymus ir įstaigas, vadinamas teismais. Todėl ir šalys nepri-valėtų tvarkyti savo nesutikimus kardu ir ugnia, bet per tam-tikrus tarptautiskus įstatymus ir teismus.

M. M. Račiutė-Herman. (Toliau bus.)

Satyro Užpeckis

NUGARU SKAUD.

— O ką, Pyter, ar nemanai važiuoti į Lietuvą?

— Et, ku ci poriji. Geriau neklaustum, ba jau mun ir taip nugaru skauda.

— Man rodos, kad del meilės tautos tau turėtų skaudėt širdį, o ne nugarą.

— Dzievazi, mun nugaru skauda. Ir kaip gi neskaudžes, tziik veizėk, gazetios drukavija, kad muskolius sumobilizavojo tris milijonus anarkistų. Tziik dzumok: tris milijonai anarkistų, o vis muskolius aina skradzioms.

— O, tai gal tu norėjai pasakyt, rezervistų.

— O tiap, tiap, lai bun netų tziikrųjų anarkistų, bet jie vis prusokų neužkulokina ir tziiek. Tziie, kaip koki gyvac, aina vis tolyn į Lietuvą, artzyn, kur mudu su savo paciu gyvenam. Kaip tziik emu apie tai dzumot, dzievazi, mun nugaru skaud ir tziiek.

— Kad tavęs klausytum, tai aš tau vaistų galėčiau pasakyt.

— O, nepotzebuja. Aš juk ne karvė.

— Ale klausyk, ne vien tik karvėms nugaras skauda.

— O nebloznyk! Aš žinau, jeiku karvei nugaru skauda, tai prapjovei vuodegu, pripylė tzarputynio, ir doc ol. Bet, jeigu žmogui, mylinciam savo tautu ir savo prisiegu ima skaudėt nugaru, tzi ai jau gudbai. Musiet kas-nors uzcieravojo, kad ne tziik man skaudu nugaru, ale ir kitiems tautyciams.

— Bet aš vis nesuprantu, ką ta nugarą gali turēt su tauta.

— Nu tziik veizėk: tu turi galvu-makaulę ir tzinai smege-nis. Jeig tau tzarakonas imozlytų per ausę, išestų smegenis ir tuom-roz tu liktum kreizi, ar ne? Mes, tautyciai, smegeņu makaulęj nelaiikom. Ir ar tai būtų razuma laikyt smege-nis tzkioj vietoj, per kurią koznas su buteliu muša? Mūsų smege-nis, meilė tautos randasi nugaroj — nugarkaulij, na jai tą nugarkaulį ima gyvaci ēsti, tzi ai žinai kas gali atsitiikti su tzkioju tautyciu, rozu sakant, su visa tauta... Jurgis.

PAGAL PROFESIJOS ETIKĄ

Advokatų klubas norėjo duoti papeikimą vienam advokatu. Šis buvo mažiau pačmės už bylą, kaip paprastai imama.

— Aš paėmiau visus, ką tik tas žmogelis turėjo, — teisinosi advokatas.

— Esi išteisintas, pasielgei pagal advokatų profesijos etiką, — nusprendė klubas. C. V.

NAUJAS KONKURSAS.

"Vėžio" redaktorius ketina paskelbti konkursus, kad sulauktis socialistų laikraščių išleidėdėjimą. Katras daugiau pri-rinks parašų prieš socialistų laikraščius: "Kovą", "Laisvę", "Keleivį" ir "Naujienas", tas pirmas gaus pabučiuoti kun. Kemešui į alkunę, o antras — "Ateities" korespondentui Zigmui Jankauskui į plikę. Topolis.

"Darbininkų Balsas", matyt prastai griauja kapitalizmą, kad tautiniai laikraščiai tyli.

PASIKALBEJIMAS DEDES SU POVILU

— Na, gerai, Povil, jeigu jūs tiki gerai socialistai, tai kam jūs naikinate tautą?

— Kur tu, dėde, matei, kad socialistai būtų sunaikinę nors kokią tautą?

— Čia, Povil, nereikia matyti, kad socialistai naikina tautas, bet tik tu žiūrėk, ką tautiečiai kalba apie socialistus. Sako, kada socializmas įvyks, tai jau bus po lietuvių tautos. Sako, mūsų tauta bus tuojaus išnaukinta.

— Bėda man su tavim, dėde, kad tu tiki į visokius plepalus.

— Kaip tai plepalai?

— Taip, kad sakai, jog socialistai naikins tautas. Kodėl tie patriotai tau, dėde, nieko nesako, kuomet tautininkai arba patriotai naikino ir naikina tautas?

— Šarap, Povil, ba duosiu žandą! Tu vis užsipuoli ant mūsų gerbiamųjų patriotų; tu, Povil, turbūt, nepažįsti istorijos, už tai ir niekini patriotizmą.

— Aš, dėde, pažįstu istoriją geriau, negu tu ir tavo patriotai. Patriotai liepia gerbti didžiausius žmogžudžius, kurie išžudė milijonus žmonių, išnaikino tautas ir vergė jas. Mes, socialistai, tokiais barbariškais ir laukinių žmonių papročiais nesigėrime ir negiriam nei vieno karaliaus.

— Na, ar tu, Povil, negerbi nei Napoleono?

— Napoleoną gerbia patriotai, ir liepia gerbti mums, darbininkams. Bet už ką-gi mes turime gerbti Napoleoną? Ar už tai, kad Napoleonas išžudė daugiau, negu devynius milijonus puičiausių Europos vyrų? Ar gali nors vienas sveikai protaujantis žmogus gėrėtis baisiais Napoleono darbais? Vienok šiandien liepia darbininkams džiaugtis tokiais Napoleonais ir kitais.

— Povil, Napoleonas kariavo dėl išliuosavimo tautų, taip, kaip dabar kariuoja Rusijos caras.

— Tai jau nuplėškėjai, dėde, kvailiau, negu mažas vaikas.

— Kad "Vienybė Lietuvninkų" sakė, kad caras kariuoja tik todėl, kad išliuosuoti tautas.

— Taigi ir pasirodo, prie kokio supratimo veda tamsią liaudį panašios gazetės, kaip "Vienybė Lietuvninkų". Juk Rusija turi pavergus daug tautų, ir kad kariuoja dėl išliuosavimo tautų, tai delko nepaliuosuoja Lietuvos, Lenkijos ir kitų

pavergtų tautų? Caras kariuoja ne tam, kad paliosuoti tautas, bet kad daugiau tautų pavergti, užkariauti visą pasaulį, įvykinti visur despotiškąjį carizmą ir laikyti žmoniją tamsybėje, neduodant tautoms kitose kalbose nieko veikti, kaip vien tik rusų. Tu man pats, dėde, sakei, kad, tau buvant Lietuvoje, labai persekiavo žmones, kad neskaitytų lietuviškų raštų.

— Taip, taip, Povil. Žinai, vieną sykį nuėjau į Pilviškius ir nusinešiau maldaknygę; žinai, skaitau per mišias, tas buvo vasarą, ugi tik man čiupt už sprando kasin kas; žiurint, žemskis. Jis klausia manęs: Kur tu gavai tą baisią knygą? Aš nusigandau ir supykau, kad šventą knygą vadina baisia.

Man tokis žmogus pamazai, užpakalyje stovėdamas, sako: Sakyk radau. Aš ir atsakiau, kad radau, ir žiurinėju, kas per knyga. Žemskis vistik netiki, iškratė visus kišenišius, bet daugiau knygų nerado, ir paleido mane.

— Na, matai, dėde, ir tu vis kalbi, kad caras kariuoja už paliosavimą tautų. Ar dar reikia didesnio despotizmo, kaip kokis buvo Rusijoje? Nedavė žmonėms nei melstis savo kalboje.

Aiškus dalykas, kada patriotams, ar jie būtų lietuviai ar kitų tautų, nerupi darbininkų gerovė, tik rupi, kad, didesneje tamsybėje palaikius darbo minias, apkvailinti jas patriotizmo svaiguliu ir, kada karę apskelbs, kad apjakinti darbininkai eitų ir žudytų savo brolius darbininkus vien tik delto, kad reikalauja patriotai, carai, kapitalistai, ir kunigai. Darbininkai užtai tiki visokiems melams, kuriuos skleidžia patriotai ant socialistų, kad darbininkai yra nemokyti; milijonai jų nemoka skaityti nei rašyti, o kada darbininkai tamsūs, nemoka skaityti, tai patriotams tada geriausia. Mes, socialistai, reikalaujame, kad kiekviena tauta būtų savistovi ir kad savo kalboj galėtų mokytis savo žmones. Tą įvykdys tik socialistai.

— Gerai, Povil, aš ateisiu ir kitą sykį pas tave. Good bye.

T. J. K.

Nesmagus šv. Jonas Stankui. Dr. Stankaus tėvo, Jono, varduvių diena buvo daktarui nesmagi: tą dieną jis pralošė bylą su "Kova". O mums šv. Jonas — geras ponas.

Lietuvos žinios.

ŠIAULIAI.

Siaulių rajone vokiečiai pasitraukę nuo Bublių pozicijų gegužio 14 d. mušėsi Kurtavėnų-Padubio frontu. Gegužio 15 d. rusų kariuomenė užėmė tuo frontu priešinio pozicijas. Vokiečiai, išmušti iš degančio Kurtavėnų miesčiuko, rusų vejami traukiasi netvarkoje.

Žemutinėje Dubisoje priešininko užpuolimai, prasidėję gegužio 14 d., kitą dieną liovėsi.

ZAPYSKIS.

Suv. gub., Naumiesčio ap.

Visą karės laiką čia buvo dar sulyginamai ramu. Už didžiųjų girių tarėmės vokiečius mes nepasieksim. Bet ne taip seniai indrįsiai vokiečiai buvo bepradedę lįsti į girias ir visu pagiriu daryties apkasus, tik pavykus rusams pastumti priešininką Kauno gub. nuo Seredžiaus, iš čia jis pats pasitraukė nuo Panevėnio.

Gegužio 17 d. aeroplanas nuometė 4 bombas, kurių viena pataikė į aplėistąjį žydo namą, bet greit subėgė kareiviai užgesino. Antra krito ant gulinių kareivio vežimo. Bomba pralėkė pro išskėstąsias jo kojas, išmušė vežimo dugną ir šnelio kraštą, pats gi kareivis stebuklingai paliko sveikas. Daugiau niekas nenukentėjo. Naktį apsilankė vokiečių zeppelinas Kaune, bet iš armotų ėmus šaudyti, nukrito sau.

Zapyskio aplinkėje yra didžiausios girios, kurios gal kiek trukdo vokiečiams žyguoti. Jos labai taip smarkiai dega, kad nespėja gesyti. Manoma, kad jas vokiečiai padegioja iš aeroplanų, kurie čia net po kelis kartus per dieną apsilanko, metydami bombas.

BERŽININKAI.

Seinų apsk., Suv. gub.

Vienas ukinininkas, atėjęs pas savo ženą, rado kloune šiauduos rankinę granatą ir pradėjo ją krapštinėti. Šioji sprogdama uždegė klouną, nuo kurio užsidėgė dar 4 trobos, o jam sudraskė krutinę. Nuvežtas į Gardino ligoninę jis tuoj mirė.

SEDUVA.

Gegužio 7 d. nuo gaisro žuvo 94 gyvenamosios triobos; nuostoliai nebeapsakomi. Visa vakarinė miesto dalis nuplėškėjo. Žmonių likimas labai apvertkinas. Reikalinga greita pagelba.

MAŽEIKIAI.

Šį miestelį aplankė gaisras.

Sudegė nemaža namų.

ARIOGALA.

Čia skraidžiojo vokiečių aeroplanas, atlėkęs nuo Kedainių pusės. Jo bomba užmušė moteriškę su karve ir sužeidė vyriškį. Nuo gaisrų sudegė didžioji dalis miestelio kartu su bažnyčia.

SARTININKAI.

Tasai miestelis po karės ne kaip beširodo. Iš visų jo namų beliko viena tik bažnyčia, kiti visi ugnyje suplėškėjo ar šiaip griuvėsiais pavirto.

MAŽEIKIAI.

Čia vokiečiai visai beveik nebuvę ir viskas tebėsa ant vietos. Lekavoje ties Greize buvo susirėmimų.

Ringiuose sudeginta geležinkelio kuro sandėlis.

LAIŽUVA.

Iš Žioplų sodos armotomis šaudyta stotis; uždegta du triobės. Nuo šautuvių ugnies užsidėgė dar dvi triobi.

ŠIAULIAI.

Gr. Zubovo dvarų nuostoliai siekia ligi 80 tukstančių rub. Gubernijos bravoro alaus dalis išgerta, kita gi išplata. Visame do...

Siaulių valsčiuje sudegė 18 sūdžių, jų tarpe 16 labai ir 2 pusėtinai.

SUVALKAI.

Nuostolio pačiame mieste nerperdaugiausia padaryta, sudeginta rinkos ir šiaip kaikiuros gatvės apnaikintos. Bažnyčia stovi sveika, tik tai kiek apšaudyta. Žydai visi išgubenti, o šiaip žmonių nematyti. Kaimai labiau nukentėję, kaip miestas: kur tik eini — tenai matyti išto sudaužytos, išvartytos ir sudegintos triobos.

Pasėtieji rugiai ir kviečiai puikiai atrodo, kurie liko dar nenumindžioti ar šiaip nesunaikinti. Simne, Seinuose ir Serijuose galima nusipirkti valgyti: paprastos dešros svarui moka 50 kap., baltos duonos 15—17 k., juodos gi duonos visai nėra. Laukuose vaikščioja pulkai darbininkų, rankioja negyvus žmonių lavonus ir kasa į žemę, taip pat kasa arklus ir kitus negyvus gyvulius.

PAPILĖ.

Sugriauta bažnyčia ir klebonija. Musiškiečiai ir žydai slėpėsi rusiuose.

Kursėnų aplinkėje vokiečiai sunaikino daug ukių ir dvarų.

Laiškas iš Lietuvos.

Mintauja, 13 geg., 1915.

Sveiki!

Dar sykį rašau Jums laišku. Gal manote, kad mes jau pas Abraomą autus skalbiame. O ne! Bet visgi jau lyg ir perkaršta. Savaitę laiko jau pagyvenome ir po Vokietijos kariuomenės valdžia; mat mūsų miestukas eina iš rankų į rankas. Gavome jau ir mūsų regėti. Ant mūsų laukų buvo susirėmimai abiejų pusių. Kartais pas mus kariuomenės taip pilna ir tokis triukšmas, kaip pas jus Naujų Metų naktį aplink City Hall.

Sakykite, kodėl mes nebėgame iš tokio karščio? Bet bėgti jau nebegalima, nes karės audra siaučia ne dšimčio, bet šimty mylių plotu. Liko mums vienas pasislėpimo kelias, — tai požeminiai urvai. Visgi tikimės išlikti gyvi. Likit sveiki

Jūsų Pranas.

Krakiai, Kauno gub. 17 geg., 1915 m.

...Kaip klausiu apie karę, tai visko aprašyti negalime. Sakai, kad pas mus vokiečiai neatėis, o čia jau ir atėjo. Digraičius sudegino su visais gyvuliais. Iš Digraičiųėjo į Krakius, taipgi sudegino. Norėjo sudeginti ir Norkunus, tai mes atsisveikinę 25 d. apriliaus palikome namus ir gyvulius ir džiaugemės, kad patį save sveikais išnešėme. Žinoma, gyvulių į vežimą nesusidėsi, tik su duonos pluta, kad badu nemirus, ir kokį kailelį, kad nuo šalčio apsigynus, — pasiėmė išbėgome. Buvome apkasuose apsikase. Manėme nebėgti, bet kad ėmė pasakot, kad neliks nei dulkės, tai norėdami dar truputį pagyventi, palikome namus... Išdegė Digraičiai, Krakės, Norkunai, Pakarkliai, Augštulinkai ir kiti. Vokiečiai užėjo nuo Baisiogalos link Grinkiškio. Kariuomenės visur tiek, kad klounuose arklų prie arklio, grįčiuose žmogus prie žmogaus, pilni laukai ir kiemai, nežinoma nei kur bėgti, nei į kur krepčties.

Meldžiame, jeigu galima atrasyti laišką, nes dabar mes gyvenam kaip zuokiai, nieką daugiau negirdim, kaip tik kanuolių trenksmus...

Nieks to nesitikėjome sulaukti — karę užtraukė didžiausi žygdai (! "K." Red.), tai per kelias valandas žydus visus išgrudobalkai.

Korespondencijos.

CEDAR RAPIDS, IA.

Draugai darbininkai!

Atėjo diena, kad ir mes, cedar-rapidiečiai, galime pasigirti kuom (nors ne visi, nes, mat, nekurie silpni žmoneliai daugiausiai įtki ilgaskverniams-kirpikams), t. y. pasigirti tuomi, kad ir mes pažangesnieji lietuviai sutvėrėme 20 d. birželio LSS. 239 kuopą; prisidėjome prie skaitliaus susipratusių darbininkų, kovojančių už geresnį buvį, laisvę ir už naują ateitį.

Mieli draugai! Socializmo užduotis yra sunki, sunki kova delto, kad socializmas stengiasi paliosuoti proletariatą iš po kapitalistų žabangų.

Milijonai visokių juodvarnių-aperstaknių per tukstančius metų stengėsi palaikyti darbininkų minias tamsybėje, kad tuomi pasidaryti sau gerą "biznį" ir užsiauginti riebius dvasiškus pilvus. Dar ir šiandien yra žmonių, kurie nuolankiai klauso visokių mulkintojų-kunigėlių, o tokie žmonės niekuo mi daugiau negali likties, kaip tik: Ubagais dvasios. Ir tas yra faktas: man bekalbant su draugais apie socializmą, nekurie atsiliepė, girdi: "mes geriaus nieko nereikalaujam, visko mes turime į valias; nieko mes nemokam, nežinom ir žinoti nenorime, nes ir be žinojimo valgomė piragą su sviestu, o jūs visi, girdi, esate b...r...d..."

Taigi, matote, draugai, kad mums prisiėina kovoti ir su tamsiais darbininkais, kurie nežinia kodėl jie gyvena ant svieto.

Beje, "Ka-ko" N 145, telpa maža korespondencija iš Cedar Rapids, Ia., po kuria pasirašo koks-tai, "Vaikinas". Sako: "Šv. Kazimiero draugija antru sykiu svarstė naujai tveriamos parapivis reikalus", ir kad jiems būtina reikia parsikviesti vieną iš juodosios armijos agentų, kad tuomi pradėti tvirti parapiją.

Cedar Rapids'o lietuviai! Jeigu jūs nenorite nusipikinti, tai neparisitraukit tokio "barberio", kirpiko, kuris ir nukirptus vis kirps ir kirps..., o tada prisieis jums dantimis griežti ir džiūti. Bet aš manau, kad tas jūsų užmanymas jums patiems praigaistingas.

Susiorganizavę lietuviai darbininkai šiame miestelyje žengkim pirmyn prie mokslo, prie apšvietos, bukime, tvirti dvasioj, o ateitis bus mūsų!

Zig. Songailo.

EASTON, PA.

Atsibuvo prakalbos, surengtos LSS. 42 kp. 4 d. liepos. Kalbėjo drg. D. Klinga. Kalbėjo dviem atvejais. Pirmu atveju kalbėjo apie baises Europos karę ir jos pasekmes. Antru atveju kalbėjo apie socializmą, tikybą ir kapitalizmą.

Publika likos užganėdinta ir atidžiai klausėsi. Publikos atsilankė šimtas suviršum, nors Eastone yra ir nemaža lietuvių, bet reikia pastebėti, kad kada man prisiejo su draugu B. D. vadinti į prakalbas žmones, beveik pas kozną kataliką bačkutės užėmė visų domą. Nežiurint, kad Lietuva, jų tėvynė reikalauja pašelpos. Nekurie nedavė socialistams vėjo, laikydami užpakaly buteliukus. Be to mūsų tautiečiams sunku kaip kudiškiui be spenelio.

Sekr. P. B.

MONTELLO, MASS.

27 d. birželio Liet. T. Namu Dr-ja šventė 5-kių metų savo gyvavimo sukaktuves. Įėjus svetainėn, pirmiausia traukė žiūrą gražiai papuošta regyklapagrindai. Giluma scenos vaizdino Lietuvos gamtą, o priešaky scenos buvo pastatyta baltadidoka iškaba su aukštuotarsi simbolizuojančiu ištverty-

be, — užrašu: Penkių Metų sukaktuves L. T. N. Dr-jos. Sveikiname, draugai! Veikime ir toliau išvien!"

Iškaba papuošta gyvomis gėlėmis, juostomis ir tt.

2:30 po pietų programo pirminkui p. A. Vaitkui atidarius susirgikimą, Liet. Mokslo Dr-jos choras, vadovaujant p. St. Turskiui, sudainavo "Lietuvių himną" ir "marsalietę". Po to, pritariant Montello Lietuvių Beno muzikai, maršavo "Žiburėlio" dr-jos nariai-vaikai ir mergiukės. Vaikučiais vadovavo p. Stirblienė. Mažučiai, užbaigę "drilių", sudainavo dainelę "sveiki broliai dainininkai". Publika jiems gausiai plojo delnais. Gailaus pirmininkas sukviėtė ant pagrindų visus L. T. N. Dr-jos ex-pirmininkus, visų šių-meting administraciją ir visų, prigulincijų prie L. T. N. draugijų bei kuopų pirmininkus. Šie turėjo trumpas prakalbas, kuriose išreikšė savo pasigėrėjimus L. T. N. Dr-jos namu, kaip vaisiumi 5-ųjų metų sunkaus Montellos pažangiosios visuomenės darbo. Tarpe prakalbų buvo sakomės eilės ir dainavo choras. Kaip deklamatoriai, taip dainininkai savo užduotis atliko pusėtina.

Vakare, t. y. 7:30 buvo vaidinimai. Publikos priėjo kupina svetainė. Vaidinta 4-ųjų veiksmų komedija "Vagjis". Lošėjais buvo "Vėsulos" artistai-mėgėjai. Geriausiai bei artistiška lošė Šie: J. Webber rolėje Jokubo, O. Petruitytė — Elenos-senmergės ir A. Bačiulis — Abronozdo. Kiti gi lošė bent kiek silpniau.

L. T. N. Dr-ja sutvėta bei inkorporuota 1910 m., birželio mėnesyje.

Bėgyje 3-jų metų minėta draugija pasistatė namą vertės virš \$30,000, už kurį dabar jau beveik pusė sumos išmokėta. Narių turi apie 1,500. Be to, į ją priklauso visos vietos progresyviškos draugijos ir kuopos, kurios rupinasi namo palaikymu. Taigi, L. T. N. Dr-ja pasimonteliėčius yra kaip centralinė organizacija. Kadangi monteliėčiai, kol įsisteigė minėta namą, nemaži turėjo vargo pakelti, nesmagumo, nesupratimų ir tt., todėl dabar jis jiems yra brangintinu ir mielu.

Ariogaliėtė.

WEST FRANKFORT, ILL.

"Kovoš" num. 25 tilpo korespondencija apie M. Dusevičiaus prakalbas, (tik nebuvo paminėta, jogei aukų buvo surinkta delei padengimo lėšų \$5.76).

Korespondentas užsiuola prakalbų rengėjus, buk nedalinę visiems žmonėms plakatų ir toliaus rašo, kad buvo pranešta, jog kalbėtojas M. Dusevičius bus bombarduojamas.

Tai yra gryna neteisybė; plakatai būvo nešiojami po stube. Kaslink pranešimo apie bombardavimą kalbėtojas, gal pačiam korespondentui atėjo tokia mintis galvon, nes pirmiau pasirodymo korespondencijos nieko panašaus nebuvo girdėta.

Dar pridursiu pora žodžių apie nekurias korespondencijas, tilpusias "Kovoį" ir "Keleivyje", iš W. Frankforto, Ill. Korespondencijas kritikuoti būtų veltui užėmus vietą laikraščiuose, bet visgi žiurint iš šalies į dalyką matyt darosi skriauda: darbinikiškiems laikraščiams neužsitikėjimas, demoralizavimas vietinių žmonių, kurių tarpe ir be to truksta vienybės.

Butų geistina, kad mūsų miestelio nekurie korespondentai vieton galvas sukti, kad parašyti gražią korespondenciją po slapyvardžiais, stengtųsi prigulėti, nors į kurią vietinę draugiją ir padėti veikti. Mūsų miestelyje dirva gana plati, tik reikia vienybės ir pasivietimo; neužtenka pasakyti "jie nieko neveikia", reikia ir pačiam vaikti, o tuomet nuveiksime ir didžius darbus. J. M. Gelgaudas.

Partijos Reikalai.

Ką mes veikiame delei 1916 m. rinkimų?

Socialistų balsų 1900 m. buvo 96,991.

Socialistų balsų 1904 m. buvo 407,227.

Socialistų balsų 1908 m. buvo 424,488.

Socialistų balsų 1912 m. buvo 901,062.

Socialistų balsų 1916 m. turi būti 2,000,000.

1916 metais tikrai galima tikėtis 2,000,000 socialistų balsų. Praeitose rinkimuose socialistų balsų skaitlius pasidvigubino. Kodėl-gi ateinančiais rinkimais jis negalėtų dar sykį pasidvigubinti?

Du milijonu socialistų balsų pakeltų Socialistų partijos intaką ne du sykiu, bet daugiau kaip dešimtį sykiu.

Dabar mes turime tik vieną socialistų Suvenytų Valstijų kongresą. Jeigu 1916 metų rinkimuose socialistų balsai pasidvigubintų, tai mes turėtume kongresą ne du socialistų, bet mažiausiai dvidešimtį.

Paėmus 1912 metų balsavimą, jeigu 1916 m. rinkimuose socialistų balsų dvigubai priaugtų, tai sekami apskričiai išrinkti socialistų kongresmanus:

Penktas Wisconsinio apskritis; Šeštas Californijos apskritis; Devintas Minnesotos; Ketvirtas Wisconsinio; Dvyliktas New Yorko; Trisdešimtas pirmas Pensilvanijos; Ketvirtas Oklahomos; Tryliktas Kansaso; Septyntas Illinois; Aštuntas Louisianos; Trisdešimtas New Yorko; Penktas Oklahomos; Dešimtas Californijos; Trečiasis Ohio; Trečiasis North Dakotos; Trisdešimtas antras Pensilvanijos; Aštuntas Minnesotos; Devintas Californijos; Ketvirtas Illinois; Penktas Indianos.

Keliose kitose valstijose taipgi lengvai galėtų būti išrinkti socialistų kongresmanai.

O tai reiškia, kad Socialistų partija turėtų žymią intaką šalies įstatymdavystėje.

Socialistų atstovų skaičius įvairių valstybių įstatymdavystėje nuolatai augo. Sekamos skaitlinės rodo augimą:

1904 — 6,
1908 — 6,
1912 — 21,
1914 — 31,
1916 — 210.

Socialistų partijos informacijos skyrius apskaituoja, kad jeigu balsų skaičius kitą tiek pakiltų, tai socialistai išuolėtų mažiausiai septynių sykių tiek apskričių, kaip kad dabar.

Tatai mes įgytume apie 210 savo atstovų įvairių valstijų įstatymdavystės.

Dabar mes turime išsirinę apie 475 įvairius valdininkus: valstybių įstatymdavimus, miestų majorus, šerifus, miestų tarybos narius, teisėjus, konsteibelius, mokyklų tarybos narius ir tt.

Jeigu 1916 m. Socialistų partija gaus 2,000,000 balsų, tai socialistai išrinkti Suvenytose Valstijose į valdvietes bus skaitomi tukstančiais, ir galimas daktas, kad viena ar dvi valstybės pateks mums į rankas.

Taigi aišku, kad 1916 metų socialistų balsų pasidvigubinimo pasekmės būtų toli didesnės, negu kada pirmasis pasidvigubinimas socialistų balsų skaitliniui.

Niekada pirmasis pasidvigubinimas mūsų balsų nebuvo taip pageidautinas, kaip šiuo laiku.

Ką jūs veikiate? Ką veikia jūsų kuopa, idant šitai atsiekus?

Amerikos Socialistų partija pasiutė po Ameriką tris savo geriausius kalbėtojus: Emilį Seidelį, G. R. Kirkpatricką ir Ryaną Walkerį. Jie pasakys

bent 300 prakalbų kokiam šimui tukstančių žmonių po visą šalį.

Amerikos Socialistų partija su pagalba panašių prakalbų tikisi gauti savo organui "The American Socialist" 30,000 naujų prenumeruotojų, ir bus žmoniems išdalinta tukstančių dolerių vertės literatūros.

Ką darote jūs? Ką daro jūsų kuopa pastumėjimui šio milžiniško darbo?

O gal jūs, rankas susidėję, stovite ir tik skundžiatės ant blogų laikų?

Kiti jūsų draugai, kurie randasi tokiose jau sunkiose aplinkybėse, kaip ir jūs, darbuojasi su užsidegimu ir tvirtu pasiryžimu padvigubinti socialistų balsų skaičių, nepaisant jokių kliūčių.

Mums reikia gauti 2,000,000 socialistų balsų 1916 metais, ir mes privalome darbuotis, kad savo tikslą atsiekus.

C. V.

Sąjungos Reikalai.

VII RAJONO KUOPOMS

Gerbiamos VII Raj. kuopos:— Jau tulas laikas prabėgo nuo drg. M. Dusevičiaus prakalbų maršruto, o tulos kuopos dar neatsiteisė, ir rajono duoklių (gal, kad naujas VII Raj. sek. apskelbdamas naujų viršininkų nepažymėjo išdininkės antrašo) neužsimokėjo.

Kaip žinote, laikas veda darbą — darbas, ypatingai apšvietos, reikalauja finansų. Siunčiant pinigų į rajoną, išpirkit "money order" ar Bank čekį ant vardo išdininkės H. G. Arminienė, o laišką siųskite fin. sekr. S. P. Shonas, 1117 Blair Ave., Scranton, Pa.

LSS. VII Raj. izd.

H. G. Arminienė.

R. F. D. Box 119, Wilkes Barre, Pa.

PAAIŠKINIMAS.

"Kovos" nr. 25 drg. J. S. Vaškevičius pastebi, buk mano raportas VII Rajone LSS. esąs neteisingas narių skaitliniui.

Darodymas: — "Kovos" nr. 17, Centro sekretorius J. Stasiulevičius paskelbė "sulyg 1 d. bal. narių yra: 2-roj kp. 32; 9 — 15; 24 — 15 32 — 12; 33 — 53; 90 — 9; 91 — 5; 92 — 21; 216 — 7, ir 233 — 19. Viso (prigulinčiose VII Raj. kuopose) 193; mano pagarsinta 201, viršau 8, delto, kad po 1-mai bal. buvo Bagočiaus maršrutas ir iki 2 d. geg. prisirašė: 32 kp — 4, 33 — 2, ir 92 — 2, (tiek man buvo žinoma), beto paskutinėse dienose kovos aplankė 8 kpp. drg. Dusevičius su prakalbamomis ir prasidėjo "Raudonoji savaitė", per kurią 92 kp. jaugo į 40 narių.

Ištiesų, man smagu pasigirti, kad mūsų organizacija kyla, ka geisčiau matyt ir kituose rajonuose. Vienok tai ne mano vieno nuopalnas, dirbo visas komitetas, drgg: J. Jankauskas, kaipo literatūros agentas, H. S. Arminienė — išdininkė, P. Yurgelis — knygu perziur., V. Andrulevičius — org. pagalbininkas, J. Klekunas, fin. sekr., gerbiamos kuopos ir visi veiklesni nariai, net ir simpatizatoriai — kas kuom išgalėdami.

Pazymėtina, kad finansų reikaluose, kurių perėjo arti \$500 bunant išdininkui Arminienei ir visam komitetui be kaucijos — buvo didžiausias draugų tame užsitikėjimas, ir išdininkės Arminienės raportas buvo priimtas (konf. delegatų), rankų plojimu.

Komitete taipgi kaip tarimuose taip ir praktikoje buvo aiškiausias solidaritiskumas.

Raportą išdaviau, pildydamas tarnystės pareigas.

LSS. VII Raj. susiėsimų sekretorius, — organizatorius,

K. Arminas.

RAJONO SUTVĖRIMO REIKALAI.

20 d. birželio, laikytame susirinkime LSS. 230 kuopa tarp kit-ko svarstė ir 73 kuop. W. Frankofort, Ill. sumanymą suverti naują rajoną mūsų apie Mes pirma skiriame nuosavaziavimui vietą, Bent-

ame kitų kuopų atsiliepti į šį sumanymą.

Org. Vincas Mačiulis, Kas. Vladas Pikielis, Rašt. Ona Mačiulienė.

LSS. NAMO REIKALE.

Turime imtis už darbo!

Prabėgo apie pusę metų laiko, kada Sąjungos referendumu tapo nubalsuota pirkt S-gai nuosavas namas. Savo laiku, kada "Kovos" špalto buvo atdaros apkalbėjimui namo reikalo, draugai daug apie tai rašė, ir su tokiu upu, kad rodės namas stosis taip greitai, kaip tik referendumas pripažins jį reikalingu. Bet sykiu su referendumu viskas išėjo į šoną. Rodos tik reikėjo nuosavas namas — reikalingas namas — bet jau nubalsavus, — stosis pats per save.

— tas irgi mažai rupinasi namo reikalais, tą galima patėmyt iš P. K-to tarimo 18-to (žiur. "K." nr. 25.). Visa tai parodo, kad net draugai, kurie stovi šalia Sąjungos vidurinių reikalų, nemato reikalo pradėti veikti, — tai ką norėt nuo kitų.

Nesakau, kad tuojaus pirkt, bet butų laikas pradėti rengtis, nes nupirkimas namo nėra nupirkimas preso bei kitokios mašinos. Namas nupirkt ar pasistatyt, bene bus viens svarbiausių ir sunkiausių darbų, kokius kada-nors S-ga turėjo. Taigi, pirm nupirkimo reikalinga daug apkalbėjimų.

S-gos referendumas nubalsavęs namas reikalingas, bet vis dar darbas šiom sykiu gulas S-gos viršininkų, nes kol kas pinimasis namo reikalais jiems pavestas. Jei ir toliaus bus taip veikiama, kaip ikišiol, tai nei per 10 metų neturėsime savo namo

Ar S-ga gali gauti nusipirkt sau tinkamą namą?

Bene bus vienas svarbiausių klausimų, kuris ikišiol visai nebuvo judinamas, — tai tas, ar galima nupirkt tinkamas namas, kad jis pilnai atsakytų S-gos reikalams. Ant kiek gyvenimas ir praktika leido patirt, tai staciai negalima. Nupirkus privačišką namą (rezidencija) reikalingas pertaisymas, kas lėšuočių bemaž tiek pat, kiek pats namas.

Namai, kurie pastatyti krautuėms, irgi neatsakanti, kadangi mums reikalingas savo rūšies namas. Jei norime turēt namą taip sukonstruotą, kaip mums reikėtų, — turime statyt patį. Tai — ta turėsime namą, kuris pats atsakantis.

os namas—visuomenės namas.

Mūsų socialistų tikslas eiti prie visuomenės, todėl turime visuomenei duot progą eit prie mūsų. Sąjungos namas turėtų but pastoge dėl visų pažangesnių draugysčių ir kuopų. S-gos namo pastogėje turėtų but auklėjami nauji socializmo veikėjai — mums netekus įjėgų užimti mūsų vietas ir nei su didesne energija, negu kas veikėme. S-gos namas turėtų buti jaunuomenės pasilinksminimo ir lavinimos namas, — žodžiu sakant, S-gos namo turėtų rasti centras apšvietos ir dailės. Todėl, neturime užmiršt, kad apart patalpinime "Kovos" spaustuėvės. S-gos namo turėtų rasti svetainė, skaitom kambariai, maža svetainė, susirinkimams, taip, kad visos pažangesnės draugystės ir šiaip grupos rastų sau pastogę darbininkų įsteigta name.

Turint atsakančią svetainę, galėtume parsamdyt baliams ir šiaip susirinkimams, iš ko turėtume pelną, o tas pagelbėtų namą išmokėt.

Ar Sąjunga gali pasistatyt namą ir svetainę.

Dabar eisime prie svarbiausio klausimo, tai ar S-ga gali pasistatyt sau namą su svetaine, kad ir iš to atžvilgio, jog S-gos izdas pusiau tuščias? Į tą klausimą kiekvienas atsakys, kad ne! Bet žiurint į dalyką iš kitos pusės pasirodo, kad labai lengvai galima, tik reikia noro. S-ga turi 156 kuopas, narių suvirš tris tukstančius, tai gražus burelis, ar ne? Jei kiekviena kuopa iš izdo auakaus po \$5.00, tai bus \$780.00. Tas visai nesunku padaryt.

Dabar kreipsimės į narius. Iš 3000 narių rasime 2000 pilnai pritariančių pastatyti namo. Jei 2000 narių auakaus po \$5.00 bus \$10,000. Kurie negalėtų arba nenorėtų aukaut, gali paskolint \$5.00 an tam tikro laiko, neiman: nuosimčių. Neabejoju, kad rasis tokių draugų, kurie auakaus po \$10.00. LSS. kuopos turėtų pasistengt surengt balius ar šiaip vakarus, o pelną paskirt Sąjungos namui. Pamatytumė, kad bėgyje pusės metų namo fonde rastųsi keliolika tukstančių dolerių, o jau turint tiek pinigų, be baimės galima darbas pradėt.

Gera butų, kad pirmą kol prasidės rinkimas pinigų paskirt tam-tikrą komisiją, kuri pasirupintų išdirbt propozicijas planus, taip kad visi aukautojai ir skolinotojai matytų, kokis namas bus, ir kaip jis išrodys.

P. K-tas turėtų atsiskauti draugus s-čius, kurie yra susipažinę su namų statymų ir architektura, ir iš tokių draugų išrinkt laikinę komisiją išdirbimui viršpaminėtų planų. Kada viskas būtų prirengta, S-ga įgaliotų komisiją, kuriai būtų pavesta visas namo darbas. Gal nekurie draugų pasakys, kad mes turime S-gos viršininkus, kurie gali išdirbt reikalingus planus. Taip, mūsų viršininkai pažįsta organizacijos reikalus, bet jau namo reikalai visai skirtingi nuo organizacijos reikalų, o antra, jei mes užkrausime visus S-gos reikalus ant viršininkų, jie nepajęs atsakančiai ir į laiką atlikt.

A. K. Baltrunas.

LAIŠKAI REDAKCIJAI.

Gerbiamoji Redakcija!

Delei "Keleivio" protesto priversti esame ir mes protestuoti

Labai esame pasipiktinę tokio "Kel." pasiėgimu, kuris del savo biznio nesidrovi brukti protestą "Kovos" leidėjams, reikalaujamas, kad jie nustotų spausdinti p. Mi-ko išverstą apysaką "Žmonių Skerdynė". Rodos, nieko blogo. Rusijos, "Naujoji Gardynė", "Lietuvos Ukininkas" ir kiti laikraščiai daugelį knygų perspausdino, pirmiausiai leisdavo per laikraščio skiltis, o pasakui atspausdindavo į knygute ir niekuomet nesijausdavo nusiskriaudę. Ar "Keleivis" mano, kad čia Amerikoje tas negalima daryti? Delto, kad "Kova" panašią apysaką kaip "Keleivio" išleistoje knyguteje spausdina, tai jau iš "Kel." nebeperks knygute. Berekalinga, kaip tai teisingai "Kova" patėmijo — baimė. Vienok "Kova" "Keleiviu" tai patėmijus, nenorėdama, kad privatišką laikraštis ją bombarduotų už jo biznio "griovimą", nustoja tą apysaką spausdinti, per ką kaikurie "Kovos" skaitytojai esti nepatenkinti. Tai mat, kaip tie privatiški laikraščiai, kurie nuolat triukija, kad jiems ne menkiaus rupi Sąjunga, "Kovos" ir jos skaitytojų gero vė kaip patiems sąjungiečiams

"rupinasi" Sąjungos gerove. Kuomet skaitytojai su išsiilgimu laukia sekančio "Kovos" num. su apysaka, tai privatinis laikraštis, del S-gos ir "Kovos" skaitytojų "gerovės" bruka "Kovos" red. protestą, priversdamas pertraukti apysakos spausdinimą, palieka beveik tik sau teisę iš norinčių apie karės dalykus pasiskaityti skaitytojų pinigus gauti.

Butume gal ir nieko nesakę prieš tą "Keleivio" protestą, jei "Kel." teisingai dabartinės karės žinias padavinėtų. Bet deja, "Keleivis" beveik visuomet karės žiniose, barbariškąją Rusiją ir jos tarkininkus keldavo į paganges, o vokiečius iškuoneveikdavo visokiais žodžiais: barbarais, plėšikais, žvėriškais užpuolikais ir tam panašiai, ir tuomi perstatydavo juos kaipp ziauriausius žmones pasaulyje. Paskėmė to tokia: nesuipratę žmonės prisiskaitę tokių išpuosų ziaurumų apie vokiečius, sako: Vokietijoje daugiausia socialistų yra, todėl ir vokiečiai tokie žvėriški esą. Tiesa, ir tarp vokiečių atsiranda koks suzvėrėjęs, bet už tai jau negalima visų kaltinti. Dar keliatą pavyzdžių pabriežiu kaip "Keleivis" informuoja savo skaitytojus karės žiniose. Jeigu rusus vokiečiai sumuša, "Kel." rašo: "rusai pasitraukė prieš stipresnį priešą". Bet kuomet rusai vokiečius sumuša, tai jau "Kel." rašo: "nugrudo", tiek ir tiek mylių, arba "išgrudo" ir tt. Peireitą rudenį, kuomet anglai užpuolė orlaiviais vokiečių laivyną apielinkėse Cukhaveno, "Kel." begirdamas anglus iškėlė juos į padanges, kaipp gudriausius, sakydamas: "anglai gudresni už vokiečius. Vokiečiai, girdi, kaip nelaužė sau galvų, ką nedarė, o vienok neišgalvoje, kaip užpuolus Angliją, o anglai štai orlaiviais užpuolė vokiečių laivyną ir pridirbo baisiausių nuostolių". Kituose laikraščiuose Londono pranešimas parodė, kad anglai patį turėjo didelius nuostolius ir visai užpuolanas nepavyko, nes iš 7 orlaivių nei pusė nesugrįžo sveikais ir pats mušio vadovautojas žuvęs. Antras pav. "Kel." nr. 4 šių metų, rašo apie jūros mušį įvykusį 25 sausio sekančiai: Anglijos laivynas sutikęs vokiečių tuojaus pylė jiems iš sunkiųjų kanuolių. Vokiečių spēkos veiklygios laivų skaičiumi. Bet anglai juos vijo ir šaudė, kol Vokietijos laivynas neįspruko Cukhaveno uostan ir pasislėpė, o anglų nuostoliai labai maži". Bet iš Londono pranešimo matyti, kad anglų spēkos buvo dusyk stipresnės, nes anglai turėjo 5 didziuosius kruizerius, o vokiečiai tik 4. Anglų kanuolės buvo 13½ kalibro, o vokiečių tik 12. Didziųjų kanuolių anglai turėjo 40, o vokiečiai tik 8. Taigi be jokio "Keleivio" išpuosų pagyrima burbulu, kiekvienas gali, turėdamas tokias spēkas, kaip anglai sumuštį savo priešą, kurio spēkos per pusę mažesnės, kaip kad tame mušyje vokiečių spēkos buvo. Matant tokią "Keleivio" tendenciją prie išgirmo Rusijos ir jos tarkininkų, kyla abejonė, ar tik nebus ir toje "Keleivio" išleistoje knyguteje, "Žmonių Skerdykla" pridėta gana tokio skonio, kurį "Kel." mėgsta karės žinias rašydamas. Todėl mes negalime užsiganėdinti "Kovos" pasiulijimu pirkti "Keleivio" išleistą knygute "Žmonių Skerdykla" ir pjodraug išreikiame pageidavimą, kad "Kova" toliaus spausdintų sustabdytą apysaką "Žmonių Skerdynė". "Keleivis" tegul nusiramina, kad nuo "Kovoje" spausdinamos apysakos jo biznis "sugrius", nes mes "Kovos" skaitytojai prie "Kel." išleistos knygutės del viršpaminėtų priešasčių neturime patraukimo ją pirkti. Todėl ar "Kovoje", ar kur kitur panašią apysakaitę, jeigu

skaitysime, teneskauda "Keleiviu" apie tai galvą.

C. Balčiuniėnė,
J. Lukšys,
J. Balčiunas.

VISO PILNA, BET VEIKT NENORIME NIEKO.

Kiek mes kalbėsime, kiek rašysime, diskusuosime, lauzysime sau galvas ir vis bus tas pats ir tas pats.

Dejavome, kad Sąjunga neturi savo mašinų spausdinti savo organui "Kovai". Gyva bėda! Išrokavimai išmokėsčių, reikalavimai pirkti savo presą, galiaus visuotinas nubalsavimas privertė nupirkt presą, tik duokite ką spausdinti, duokite presui darbo.

Dar neseniai aptilo dejavimas, kad S-ga neturi savo keliaujančių organizatorių, kurie organizuotų naujas kuopas, padavinėtų literatūrą, užrašintų laikraščius ir viskas būtų kaip ant mielių. Ar netiesą, kad mes taip sakėme? Dabar tokių organizatorių nereikia nei samdyti, kaip kad s-čiai manė pereitais metais. Po Suv. Valst. keliauja drg. Kučinskas, Dusevičius, Klinga, ir kiti, tik duokime jiems ką ir kur veikti. Jie ugdo mūsų S-gą, organizuoja naujas kp, o S-gai iš to nauda, kokios mes ir norėjome, ar ne?

Buvo pakilęs dejavimas ir nemažas, buk "Kova" neturi sandarbininkų, butų keista klausyti, kas taip šneka; tik klausykite: per kelius "Kovos" num. ejo Lamszus'o Menschenchlaucht-haus'o apysakos vertimas "Žmonių Skerdynė". Dabar pastebėjus draugams, kad jau tokioj dvasioj ir tam panašį knygutę yra išleista ir "Kovos" redakcija pasigiria, kad ji rankraštį turėjo senai priduoat. Apart to, dar buvo pernai sakyta, kad rankraščiu "Kovos" red. randa si galybė, o dar žiurėk, kiek redakcijos atsakymų. Reiškia sandarbininkų ir turime. Viso pilna, itk veikime draugai.

Prie progos, norėčia priminti ir apie S-gos narių mokėstį. Pagal drg. J. Stasiulevičiaus LSS. centro sekret. pranešimą, kad mums netik nereikėtų mokėstis pakelti, bet mes dar galėtume net sumažinti, jei tik mes S-gos labai veiktume. Centro sekretorius sako: "Kad ateityje mes galėsime tuos mokėstius dar sumažinti, tai nėra abejonės". Tik mažiau rėkime, o daugiau veikime. Ar nebutų gerai mokėti mėn. 15c, vietoj 25 ar 30. S-gos centras per mūsų norą pakilo techniškai, darbus atlieka gerai ir greitai, arganas "Kova" žinutes paduoda nesuvelintais, tai ką daugiau reikia?

Jeigu S-ga nusilpnėjo finansiskai įsitaisydama nuosavus įrankius, o tie įrankiai S-gos ir S-ga mūsų visų, tad mes sąjungečiai atjausdami reikalą, nepadarytume klaidą, sumesdami po dolerinę-kitą ir tad mūsų organizacijos centre viskas žydėtų, o S-ga stovėtų augščiau už visas kitas Am. liet. organizacijas.

Man rodos, kad Sąjungos viršininkai atsišaukdami į visus S-gos narius, visai nepadarytų klaidą. S-ga yra mūsų motina, prie kurios mes, proletariato sunų, glaudžiamės. S-ga nurodo mūsų ateities likimą, bet mes tą S-gą, tą motiną, kuri auklėja mūsų dvasią, skaudžiai žeidžiame ir tos žaizdos, padirbtos mūsų S-go, yra taipgi žaizdomis mums patiems.

Draugai, sakykite, kada mes liausimės veikę pašalinuose darbuose? Kada mes imsime už savo darbo? D. P. P.

NEPRIIMA MOTERŲ KAREN.

Austrijos moteris buvo padavusios savo valdžiai prašymą, kad ir moteris būtų priimamos karėn. Prašymas atmetas.

"Kovoj" Gaunamos šios knygos.

AMERIKOS LIETUVIŲ KALENDORIUS. Su daugybe paveiklų, naudingų straipsnių, gražių apysakėlių ir šiaip gerų raštų. Sutašė ir išleido Jonas Ilgaudas. Pustl. 96 25c

APIE KONSTITUCIJĄ. Parašė Ferd. Lassale. Versta iš vokiečių kalbos. Pustl. 32 15c

AMERIKIEČIŲ CIRKAS ARBA SORKĖS Visuomenės pajaukimas daugiausiai apie Ameriką, su 4 jaukingais paveikslais ir satirišku himnu "Amerika". Pustl. 16 5c

AMERIKOS VALSTIEČIAI. Pagal K. Kautsky parašė M. Bevardis. Pustl. 16 10c

ATEITIES SUREIDYMAS. Pagal A. Bebelį. Parašė Z. Aleksa. 15c

BALTRAMIEJAUS NAKTIS. Isoriška apysaka, kaip krikščionis išskerdė hugenotus Francijoje, pabaigoje XXII šimtmečio. is Prospero Merimee, vertė Rėk. Pustl. 202 75c

BOMBA. Komedija dviejuose aktuose. Parašė A. Antonovas. 25c

DARBAS. Romanas. Parašė E. Zola. J. Ilgaudo išleidimas. I tomas 75c

DARBININKŲ PRIEŠPAUDA IR JOS PRIEŽASTIS. Pagal lenkišką parašė B. Zvalgas. 10c

DARBININKŲ SVEIKATA. Pagal Dr. Katsą. Parašė P. Norkus. 10c

DARBININKŲ KALENDORIUS 1904 METŲ LSDP. išleidimas. Su daugeliu eilių, apysakų ir įdomių straipsnių. 20c

DAKTARAS KISENIUJE. Aiškų pamokinimų kaip užlaikyti sveikatą, ir kaip nuo ligų apsiginti. Su daugeliu receptų, su rinkty nuogeriausių daktarų. Sutašė M. Paltanavičius. \$1.00

DILGELIŲ ZIEDAL. Satiriški pasakojimai. Telpa: 1) Gyvačių draugijoje, 2) Pudelis, 3) Nelaimingasis kryžinis voras. Su paveikslais. 15c

GALUTINAS KLEŠŲ KOVOS TIKSLAS. Parašė A. Paunekock; vertė Alena Kuršaičiūtė. 10c

GIEDROS KALENDORIUS 1914 METAMS. Telpa jame daug apysakų, puikių straipsnių, eilių ir tt. 20c

GRAUDŲ VERKSMAL. arba pasibudinimas prie apsilijimo Lietuvos vargų. Parašė Liepukas. 10c

GYVENIMO BANGA. Apysaka iš darbininkų gyvenimo. Parašė Senas Vincas. 15c

GYVAS GRABE. Vaizdelis iš Scotlando lietuvių gyvenimo. Parašė Senas Vincas. 10c

GYVYBĖ. Kantata ir kitos trumpos poemos. Parašė Jonas Viskoška. Telpa: 1) Gyvybė, 2) Išvirėlis, 3) Vyluis, 4) 3 Sonetai, 5) Proverbiai, 6) Jautimiai. 15c

EMILIJA PLIATERAITĖ. Lenkmečių karžygė. (1806—1831). Parašė A. Janulaitis. 10c

ĮSTATYMAI SUSIRINKIMŲ VEDIMO, pagal parlamentariškų taisykių. 5c

JEZAUS DRAUGIJA ARBA JEZUITAI. Kas jie per vieni ir kaip jie bažnyčią gelbėjo. Sulietuvino J. Kelmūtis. 10c

Kaip žmogus ant žemės atsirado? Pagal S. Krauz, Boelsche ir kitus parašė J. Baltrušaitis. 20c

Kaip prancūzai už laisvę kariavo. Parašė Draugaitis. Pustl. 159. 25c

Lietuvoje. — Kaina 20c

KONTRABANDNIKAI. Tragedija iš lietuvių gyvenimo KISENINIS ANGLISKAI LIETUVISKAS ŽODYNELIS. Dru-tais aparais, 231 puslapis. Kaina 50c

KELEIVIO KALENDORIUS 1913 METAMS. Telpa jame daug naudingų straipsnių, eilių, patarimų ir tt. 25c

KELIONĖ PER PEKLĄ. Parašė John Mauritz. Vertė Jonas Ilgaudas. 10c

Kaip aš tapau milionieriumi. Pagal W. A. Corey, sukirpikai arba avelių piemenėliai. Eilėmis parašė taisy K. Rutkus. 10c

Liepukas. 5c

KO MUS MOKINA ŽVAIGZDĖS? Pagal pasakojimą Jono Navino parašė K. Stikėlis. Išleido Niemius. 10c

KUNIGAI, BEDIIVIAI IR SOCIALDEMOKRATAI. Parašė S. V. Pustl. 30. 10c

KUDIKIŲ VERGIJA "LAISVOJE" AMERIKOJE. Sutašė pagal J. Ppargo J. Sirvydas. 5c

KOMUNISTŲ MANIFESTAS. Parašė K. Marx ir P. Engels, sulietuvino J. B. S. — kaina 15c

LIETUVOS UKININKO VILNIAUS KALENDORIUS 1913 METAMS. Telpa pame daug naudingų straipsnių, eilių ir tt. 25c

MAZDAZNAN, maistų rankvedis. Parašė Dr. O. Z. Hanish. Lietuviškai sutašė J. A. Zečius. 50c

PRASIKALTIMAI IR PRASIKALTĖLIAI. Kalba laikyta kaliniams Chicagos kalėjime. Parašė Clarence S. Darow. Iš anglų kalbos vertė *** 10c

MIKĖS VALDIMŲ POTERIAI. Su giesmėmis ir paveikslais. 5c

MOKINKIMŲ RAŠYTI. Knyga mokintis rašyti su paaiškinimais acentų ir rašto ženklelių. 25c

MOTERS IR POLITIKA. Parašė Lili Braun. Vertė K. Augys. 15c

NETIKĖTAL. Komedija trijuose aktuose. Parašė Aglė. Išleido Scenos Myčiotai. 10c

NUO KO PRIKLAUSO ŽMONIJOS NUOTIKIAI. Parašė Jau Kochanovic. Vertė A. J. Karalius. 10c

OTEC KONSTANTIN. (Kn. Olsauskas). Parašė O. Birmontaitė. 5c

PASKUTINĖ BANGA. Drama 3-se veiksmuose. Parašė Br. Vargšas. Išleido savo kaštais J. O. Sirvydas. 10c

KOVOTOJŲ GIESMĖS. Surinktos revoliucionierių mintys. Antra laida. 15c

POLITISKAS MINIŲ STRAIKAS. Antra laida. Sutašė A. J. Penktas. Priskyrimas. Drama vienoje veikmėje. Parašė Br. Vargšas. 10c

POLITIŠKOJI EKONOMIJA, kas ji yra ir ko mokina, pagal Dr. I. B. Marchlewskį ir kitus sutašė ir išleido V. K. Račkaiškas. 25c

PRICKUS ENGELS. Jo gyvenimas, darbai ir raštai. (Vertimas iš vokiečių kalbos). 15c

PASLAPTIS. Parašė Senas Vincas. Išleido V. Jakštys. 15c

RAISTAS. Parašė Upton Sinclair. Lietuviškon kalbon versta angliškos. Išleido Jonas Naujokas. 15c

REVOLIUCIJOS ATBALSIAI. Apysakaitės iš atsitikimų Rusijoje. Parašė Senas Vincas. Išleido V. Jakštys. 15c

RUSIJOS CARAS. (Monologas). Ir politiško turinio eilės. P. rašė Karolis Vairas. 15c

SOCIALDEMOKRATŲ MOKSLO PAMATAI. Išaiškinimas įžengiamosios Erfurto programos dalies. Parašė K. Kautsky. Iš vokiečių kalbos vertė P. Kovas. 20c

SOCIALIZMO A-B-C. Pagal H. P. Moyer sutašė ir išleido J. O. Sirvydas. 10c

SOCIALIZMAS IR DARBININKISKAS KLAUSIMAS. Parašė Kn. Th. Mc Grady. Iš angliško vertė F. M. 10c

SVEIKATOS IR KVĖPAVIMO LAVINIMAS. Septynios lekcijos. Kiekviena lekcija atskiroj knygelė. Kaina vienos lekc. 25c

SVAJUS, arba vaizdas siekimo augybės. Tragedija-Poema penkiuose aktuose. Parašė Jonas Viskoška. 40c

E. STEPONAČIO RAŠTAI. Pilnas pomirtinis eilių ir prozos rinkinys. Tvarkė Liudas Gira. \$1.00

TRIMITAS. Laisvos dvasios giesmės ir dainos. Suharmonizuota vienam, dviem balsams, ir chorui. Parupino M. P. 75c

Ta pati aparuose 1.00

VALSTYBĖ IR SOCIALIZMAS. Pagal Gabriel Deville, parašė A. B. 10c

ZEMĖS IŠPAZINTIS. Visuapreiamoji Geologija ir Paleontologija su daugeliu paveiks. Pagal V. V. Bitnerį. Par J. Baltrušaitis. 15c

ZENYBA IR ŽMOGAUS GYVENIMO SIEKINYS. Parašė Barabošius. 10c

ŽMOGUS. J. Akuratero apysaka. Iš latviško vertė J. Baniulis. 10c

LAISKAI JASMŪRKTŲJŲ MIRTIN. Puikus pasiskaitymai ap pasmarcktuosius ir Rusijos kalėjimus. Surinko V. Paukštys 10c

SIELOS BALSAS. Dailus dainų rinkinėlis. Parašė J. B. Smelstoriu 10c

DZIAN BAMBOS SPYCIAI. Daugiau fonų negu salūne. Kaina 25c

V. KUDIRKOS RAŠTAI. Visi šeši tomai. Kaina 1.00

LAISKAI GROMATOMS RASYTI. Su paveikslais ir dainelėmis. Kaina: už 100 laiškų 1.00

ATVIRUTĖS. Papuoštos puikiais paveikslais. 100 atviručių 1.00

PAVEIKSLAI. "Revoliucijos gimimo momentas". Kaina 10c

PAVEIKSLAI IŠ KARĖS LAUKO. Fotografija nuimta Augustavo apeliokėje, 1914 met. — kaina 10c

LIETUVOS GASPADINĖ. Kaina 25c

NAUJAS BUDAS IŠMOKTI RAŠYTI. Kaina 10c

TEISINGOS PASLAPTYS. Kaina 25c

TEISYBĖ. Kaina 10c

VYSKUPAS MYRIEL. Kaina 8c

VIENOS REVOLIUCIJA. Kaina 25c

VERGO SAPNALI. Kaina 5c

DARBININKŲ BALSAS. Kaina 10c

IŠ DVASISKŲ TĖVELIŲ GYVENIMO. Kaina 25c

KELIAS. Kaina 25c

PER SKYLĖ IR PANELĖ ŠVENČIAUSIA. Kaina 25c

229 No. 6th Street, Philadelphia, Pa.

KOVOTOJŲ GIESMĖS

Antra laida. Knygelė telpa daugybė gražių eilių ir deklamacijų. Kiekvienas vaikas ar mergina privalo tą knygelę turėti. Kaina tik 15 c.

Reikalaukite tuojau. "KOVA"

229 North 6-th Street, Philadelphia, Pa.

Puikus Paveikslai

"Karės lauko paveikslai". Trečia pagerinta laida. Kaina 10c.

"Proletarijatas ir Socializmas". Naujai išleisti paveikslėliai. Kaina 5c.

"Revoliucijos gimimo momentas". Numazinta kaina nuo 25c. iki 10c.

Įdėkite į laišką kvoterį, užlipinkite už 4c. stampą ir prisiųskite, o gausite 3 puikus paveikslus. "KOVA"

229 N. 6th Street, Philadelphia, Pa.

LIETUVOS SELPIMO FONDO KOMITETAS.

K. Gugis, 1840 S. Halsted St. Chicago, Ill. Vice-Presidentas 2) S. Monkus, Cor. 12th & Vine St., Philadelphia, Pa.

Sus. Sekretorius 1) M. M. Rice-Herman, 140 E. 19th St., New York, N. Y.

Sus. Sekr. 2) J. Neviackas, 103 Roebling St., Brooklyn, N. Y.

Fin. Sekr. T. L. Dundulis, Box 511, Westville, Ill.

Fin. Sekr. 2) J. Stasiulevičius, 229 N. 6th St., Philadelphia, Pa.

Izdininkas K. Sidauskas, 226 W. Broadway, So. Boston, Mass.

Kasos Globėjai: M. Česna, 56 Market St., Brighton, Mass.; J. Geguzis, 28 W. Broadway, So. Boston, Mass.; J. J. Gerdauskas, 73 Welles St., New Britain, Conn.; J. J. Jukelis, 510 East 139 St., New York, N. Y.

Visus pinigus reikia išpirkti vardu LITHUANIAN NATIONAL RELIEF FUND ir pasiųsti Finansų Raštininkui T. L. Dunduliui, Box 511, Westville, Ill., kuris yra po \$1,000.00 kaučija, o jis įrašys į knygas pasiųs izdininkui.

"Rankpelnis"

Savaitinis laikraštis. Leidžiamas Lietuvių Socialistų Sąj. Did. Britanijoje.

Geistina, kad amerikiečiai susipažintų su tos pačios idėjos draugais, gyvenančiais Škotijoje per "Rankpelnį".

Kaina metams \$2.00. Adresuokite: "RANKPELNIS", 76 Main St., Bellshill, Scotland.

"Socialdemokratas"

teorijos mėsraštis, leidžiamas LSDP. Užsienio Biuro, turi pasistatęs sau tikslią darbininkų klesos žvilgsniu nušviesti įvairius politikos ir visuomenės gyvenimo klausimus ir skleisti tarp lietuvių darbininkų socialdemokratijos mokslą.

Jis turėtų rasti pritarėjų ir platinuojį visose Amerikos LSS. kuopose ir kitose socialistų įstajose.

Kaina: metams 50c; pusei metų 25c; vienas numeris 5c. Galima prenumeruoti nuo N. 1. Adresas: "Socialdemokratas", 76 Main St., Bellshill, Scotland.

Nuo \$3 iki \$5 KASDIEN ATLIKAMAME LAIKE

Gali uždirbti kiekvienas gabus žmogus. Rašykite pas: UNIVERSAL COMPANY P. O. Box 43. SCRANTON, PA.

Dr. Philip Rovno

423 Pine St. PHILAD., PA. Priėmimo valandos: Nuo 10 ryto iki 8 P.M. Nuo 6 iki 8 vak. Galima susikalbėti rusiškai ir lenkiškai.

JUS GALETE IŠAUGITI PLAUKUS

Pasiekmingas, mokslinis gydymas dykai del vyro ir moterių. Ar silnka jums plaukai? Ar pražilę Jūsų plaukai nuo metų? Ar užkreto kokiems nors sveikatos ir limpančių jėg?

Ar randas plaukotes, blefas odos galvos? Ar plinki, bel priedi plikiti? Ar kenčia kas iš gydytojų, aukščiau pasakyti ligu, tai stenkitės apsaugoti Jūs. Užsakykite iliustruota knygtė Jūsų priėjimui kalbą: "TEISYBE APIE PLAUKUS."

Parašyta europos garbingo specialisto, kuriuo randaš Ivario žinios: Gražybe plauku—sudejimas plauku ir odos galvos. Priežastis silkinimo plauku ir žilimas — kaip užlaikyti sveikatą ir išauginti plaukus—ir kaip tai įpildyti savitas turėti gražius plaukus—žili plaukai—Barzda—ir deka-vones nuo užgnedintu kilętu.

Ar žinote, kad "Kovos" spaustuė yra unijos spaustuė ir puikiausia atlieka visus spaudos darbus?

Ar žinote, kad "Kovos" administracijoj galima gauti nusipirkti pavienių "Keleivio" numerių?

Ar žinote, kad "Kovos" administracijoj galima gauti nusipirkti pavienių "Keleivio" numerių?

Ar žinote, kad "Kovos" administracijoj galima gauti nusipirkti pavienių "Keleivio" numerių?

Ar žinote, kad "Kovos" administracijoj galima gauti nusipirkti pavienių "Keleivio" numerių?

Ar žinote, kad "Kovos" administracijoj galima gauti nusipirkti pavienių "Keleivio" numerių?

Ar žinote, kad "Kovos" administracijoj galima gauti nusipirkti pavienių "Keleivio" numerių?

Ar žinote, kad "Kovos" administracijoj galima gauti nusipirkti pavienių "Keleivio" numerių?

Ar žinote, kad "Kovos" administracijoj galima gauti nusipirkti pavienių "Keleivio" numerių?

Ar žinote, kad "Kovos" administracijoj galima gauti nusipirkti pavienių "Keleivio" numerių?

Ar žinote, kad "Kovos" administracijoj galima gauti nusipirkti pavienių "Keleivio" numerių?

Ar žinote, kad "Kovos" administracijoj galima gauti nusipirkti pavienių "Keleivio" numerių?

Ar žinote, kad "Kovos" administracijoj galima gauti nusipirkti pavienių "Keleivio" numerių?

Ar žinote, kad "Kovos" administracijoj galima gauti nusipirkti pavienių "Keleivio" numerių?

Ar žinote, kad "Kovos" administracijoj galima gauti nusipirkti pavienių "Keleivio" numerių?

Ar žinote, kad "Kovos" administracijoj galima gauti nusipirkti pavienių "Keleivio" numerių?

Ar žinote, kad "Kovos" administracijoj galima gauti nusipirkti pavienių "Keleivio" numerių?

Ar žinote, kad "Kovos" administracijoj galima gauti nusipirkti pavienių "Keleivio" numerių?

Ar žinote, kad "Kovos" administracijoj galima gauti nusipirkti pavienių "Keleivio" numerių?

DR. RICHTERIO Pain-Expeller nuo reumatizmo skausmų skaudėjimo ir sustingimo sąnariuose ir raumenyse. Tikrasis parsiūdoda pakeltyje šia nupieštame. Anonks visus pakeltyje, 25c ir 50c centų apjuokose ir tiesiog nuo F. Ad. Richterio ir Co., 74-80 Washington St., New York, N. Y.

'KOVOS' Spaustuve.

Ar žinote, kad "Kovos" spaustuė yra unijos spaustuė ir puikiausia atlieka visus spaudos darbus?

Ar žinote, kad "Kovos" administracijoj galima gauti nusipirkti pavienių "Keleivio" numerių?

Ar žinote, kad "Kovos" administracijoj galima gauti nusipirkti pavienių "Keleivio" numerių?

Ar žinote, kad "Kovos" administracijoj galima gauti nusipirkti pavienių "Keleivio" numerių?

Ar žinote, kad "Kovos" administracijoj galima gauti nusipirkti pavienių "Keleivio" numerių?

Ar žinote, kad "Kovos" administracijoj galima gauti nusipirkti pavienių "Keleivio" numerių?

Ar žinote, kad "Kovos" administracijoj galima gauti nusipirkti pavienių "Keleivio" numerių?

Ar žinote, kad "Kovos" administracijoj galima gauti nusipirkti pavienių "Keleivio" numerių?

Ar žinote, kad "Kovos" administracijoj galima gauti nusipirkti pavienių "Keleivio" numerių?

Geriausios 5c. Cork-Tip Cigaretai Amerikoje

Parduodami visų pardavėjų visur.

Fountain Plunksna su kabluku, auksinė, gvarantuota 14K.

Dykai už 75 čielus Kuponus arba Pakelių Priešakius.

Gvarantuota 1 metams per Ansonia Clock Co.

Sigskite kuponus laikuose ne (parcel post) arba expresu apmokėtai, pas NEBO DEPARTMENT 95 First St. Jersey City, N. J.

Kišoninis Peilis. 2 Geležtės.

Dykai už 60 čielų Kuponus arba Pakelių Priešakius.

(Ši dovana bus duodama iki Dec. 31, 1918)

auda "Keleivai".

lėnienė, ršys, lėninas.

NET VEIKT NIEKO.

ime, kiek raimė, lauzysis bus tas

Sąjunga netausdinti savo

Gyva bėda eščių, reikala

presą, galiaus rimas privertė

duokite ką presui dar

ilo dejavimas, avo keliaujan

kurie organi

s, pardavinė rašintų laik

utų kaip ant kad mes taip

skų organiza

samdyti, kaip reitais metais

keliauja drg

čius, Klinga,

e jiems ką ir gdo musų

Saujas kp, o kokios mes

ie?

javimas ir nel' neturi san

keista klausy tik klausykis

num. ejo nschenchacht

ertimas "Žo

labar pastebėd jau tekdj

anaši knygtė ovos" redakci

rankrašty tu. Apart to

sakytā, kad "red. randa

irėk, kiek re

Reiškia sanme. Viso pil

draugai.

rečia priminti mokestj

Pa

levičiaus LSS. anešimā, kad

kėtų mokestis dar galėtume

ir tik mes S. e. Centro se

"Kad ateityje is mokėsčius

nera abejo

rėkime, o dau

nebutų gerai vietoj 25 ar

er musų norj darbus atlie

arganas "Ko

da nesuvelūtu reikia?

ilpnėjo finan

nauosavius nkiā S-gos ir

taid mes są

lami reikalā idā, sumesda

ir tad musj r viskas žy

vėtų augščiau i. liet. organi

Sąjungos virmi į visus S

i nepadarytų musų motina,

roletariato su

S-ga nurodo imā, bet mes

, kuri auklėja idžiai žeidžia

padirbtos mupgi žaidzomis

te, kada mes pašalinuote

tes imsimė už D. P. P.

TERŲ KA

s buvo padažiai prašymā,

tų priimamos atmetas.

Philadelphijos.

DIEVE PADĖK!

Feljetonas iš Philadelphijos gyvenimo.

Vieną nedėdienį išvažiuavau ant šviežio oro ir, susiradęs ramią vietelę, atsiguliau ir skaitau laikraščius. Vieta buvo tokia rami, tokia maloni, kad net miela.

Staiga išgirdau kokį tai neaiškų riksmą, kuris greitai artinosi prie manęs, ir netrukus pamaciau kokią septynetą vaikėžų ir kelias mergšes. Jie ėjo link manęs sutartinai kojoms ir dainavo kokias tris dainas ant syk (taip bent išrodė klausant). Apistojo gražioji apielinkė ir vienas, istaręs, vardan dievo, atsikimšo butelį degtinės ir, patraukęs gurkšnį, pasipurtė, kaip gaidys prieš giedojimą, ir padavė kitam, ir taip varė ratu, pakol butelis neliko tuščias.

Prasidėjo baikos. Vieni gaudėsi, kiti voliojosi, treči padė ant sprandų vieni kitiems, ketviri raiciojosi su merginoms, kur matėsi retkarčiai iškilant moteriška koja augštin.

Keliu atvažiuoja ant dviračio negras.

— Ei, tu juodas velne, sustok! — pasigirdo iš tarpo komandiero balsas.

— Ko reikia? — užklausė sustojęs negras.

— Eik šian muštis, — atsakė komandierius.

Žodis po žodžio, ir pradėjo žvimbti akmenis link negro. Negras leidosi bėgti, užpuolikai vytis. Negras įsmuko į netolies stovintį namelį. Vejantieji gi apistojo, ir pasigirdo komandiero balsas:

— Vyčiai-katalikai, duokime tiems velniams!

Na, ir pradėjo akmenimis bombarduoti namelį. Merginos sterblėmis nešė akmenis, o vaikėžai svaidė juos.

— Bimt-bimt-bimt! — pasigirdo keli šuviai, ir pasimatė dumai per namelio langus.

— Vardan dievo, bėgkime, vyčiai!

Na, ir mūsų vyčiai leidosi bėgti. Merginos bėgo taip augštai pasikėlusios sionus, kad buvo net keliai matyt, kurie dirbo, kaip lokomotyvo alkanės.

Nors vyčiai bėgo, kad kulnįs siekė minkštąją dalį kuno, bet veikiai tapo apsupti negrų ir laikomi, kol atvažiuo vežimas su "dėdėmis" ir vyčius nusivežė į jiems reikalingą vietą.

Po to vėl viešpatavo ramumas, žmonės vaikščiojo šnekučiuodamiesi, kur-nekur girdėjosi paukštelių dainelė, tai žiogų čirškėjimas ir tt.

Aš praleidau laiką iki sutemos. Oras buvo tyras, bet vyčiai sugadino jį kuom tai dvokiančiu ir neramiu. S. V.

KUN. KAULAKIKS DUODA VYČIAMS VEJŲ.

Philadelphijos vyčių upas visai nupuolęs. Ne tiktai "Kova" ir Philadelphijos lietuviai pasipiktino vyčių muštynėmis su negrais, bet ir pats kun. Kaulakis davė jiems įvalias pipirų už tokį barbarišką darbą. Reikia pastebėti, kad kun. Kaulakis, tai yra pirmas Amerikos lietuvių kunigas, kuris nupeikė vyčius už panašias jųjį karžygystes.

KATALIKŲ PIKNIKAS.

5 liepos Maple Grove parke buvo kelių parapijinių draugysčių piknikas, kuris išėjo neblogai. Nors alaus buvo ir per daug, bet muštynių nebuvo.

"FORTDŽULAJUS" BE NE-LAIMINGŲ ATSIŲIKIMŲ

Ketvirtos Liepos (the Fourth of July) apvaikščiojime Philadelphijoje neužmuštas nei vienas žmogus, ir nėra nei vieno pavojingai sužeisto.

KATALIKAS JAUNIKIS PERSOVĖ SESERĮ.

Norėjo nušauti pačią.

Pavyzdingas katalikas Mikolas Janulis pirmąją naktį po šliubui norėjo nušauti savo žmoną. Bet kulka prazvimbė žmogui pro ausį ir pataikė jo seseriai į pažastį. Sesuo nuvežta ligonbutin, o abudu jaunavedžiu areštuoti ir laikomi be kaucijos.

M. Janulis, kuris gyveno po N 432 N. 9th St., subatos rytą atliko išpažintį ir apėmė kun. Kaulakio bažnyčioje šliubą. Sugrįžus po šliubui, prasidėjo lietuviškos veselijos linksmybės. Nedėlios rytą apačioj gyvenan-tieji žmonės išgirdo ant trečiųjų lubų šuvį. Pamanė, kad tai kas šovė, švedzdamas "Fortdžulajų". Bet visgi užbėgo ant viršaus ir rado peršautą jaunikio seserį ir persigandusią žmoną.

Kulka, patekusi seseriai, buvo surudijusi, ir sužeistosios gyvastis randasi pavojuje.

Na, dar, kunige Kaulaki, labiau keik socialistus savo pamoksluose; dar labiau parapijonis pertikrinėk, kad tikėjimas sulaiko žmones nuo piktų darbų! Bet jeigu nori kur rasti Krakų ir Montvidų, tai daugiausiai jų bus tamstos avelių tarpe.

Antras sekmadienis pagrečiui tikrieji bažnyčios tarnai pasižymi garsiais darbais. Užpėreitą sekmadienį vyčiai suskaldė galvas keliems dešėtkams nekaltų nigerių, o pėreitą sekmadienį, priėmęs šventus sakramentus parapijonis, norėjo tapti žmogžudžiu.

PREZ. WILSONAS BIJOJO ATVAŽIUOTI.

Buvo besirengias atvažiuoti Philadelphijon prezidentas Wilsonas apvaikščioti Ketvirtos Liepos iškilmes. Bet bijojosi, kad jo kas neužmuštų, ir neatvažiuo. Mat, paskutiniu laiku Wilsonas gauna daug laiškų su grumojimais jį užmušti, jeigu nebus sustabdyta ginklų gabenimas Anglijai ir kitiems Vokietijos priešams.

DIDELIS GAISRAS CAMDENĖ.

Camdene apdegė Farr ir Bailey klizonų fabrika. Buvo \$50,000 nuostolių.

3 SAVAITES NEVALGĖS.

75 metų senis, John Mann, išbuvo tris savaites nevalgęs. Jis turėjo batų taisymo šapukę ant 27 ir Parish gatvių. Jo uždarbis taip sumažėjo, kad jis nepajiegė nei išmisti nei išsimokėti skolinkams. Ant galo, buvo jo turtas paleistas ant šerifo pardavimo.

Senis, nors bemažko badu nenumirė, bet gėdijosi prašyt kaimynų pagalbos.

UŽMUŠĖ DELEI MERGINOS

Mirė John Endres, 29 metų vyras, kurį mirtinai sužeidė Felix Bregensris laike muštynių delei merginos.

SUVAŽINĖJO MERGAITĖ.

Netoli 1200 North Warnock gatvės vežimas suvažinėjo trijų metų mergaitę M. Pye'utę, kuri bėgo nuo šuns. Graudžiausia, tai kad motina matė savo dukrelės mirtį.

STOKA MOKYKLŲ.

Pennsylvanijoje yra 42,000 vaikų nuo 14 iki 16 metų, kurie delei vietos stokos negali lankyti mokyklų. Valstybės apšvietos skyrius reikalauja, kad būtų paskirta dar \$1,000,000 apšvietai.

KATALIKĖS SUFRAGISTĖS DARBUOJASI.

Dešimtyje Philadelphijos katalikų parapijų renkama pinigai katalikių sufragisčių sąryšio naudai. Tų parapijų kunigai per pamokslus reikalavę moterims balsavimo teisų.

DIDELĖ AUDRA.

Pėtnyčioj Germantowną aplankė baisi audra su perkunija. Griaustinis trenkė septynius sykus. Prilijo po keturias pėdas vandens ant Germantown avenue ir Chelten ave. Vėtra išvartė daugelį medžių ir telegrafo stulpų. Pasidarė nuostolių ant dešėtkų tukstančių dolerių.

GYVULIŲ LIGOS.

Į vakarus už Schuykill upės ir į pietus nuo Washington Ave. labai prasiplatino užkrečiamos kojų ir nasrų ligos tarp kiaučių, kačių ir šunų. Sveikatos skyrius įsakė užmušti visus užsikrėtusius gyvulius. Jau išmušta 4000 kiaučių.

3 PRIMUŠTI IR APIPLĖŠTI.

West Philadelphijoje, už Schuykill upės, praeitos subatos vakare plėšikai primušė tris vyrus, tikėdamos daug pinigų. Bet gavo vos keliatą dolerių. Piktadariai ištruko.

PHILADELPHIA ANTRAS TURTINGIAUSIAS MIESTAS.

Suvienytų Valstijų apyskaita parodo, kad Philadelphia yra antras Amerikos miestas, o Pennsylvania antra valstija savo turtu.

New Yorko turtas \$8,204,862,430; Philadelphijos \$1,533,791,867, o Chicagos \$940,450,171.

Juodukė moteris K. Stewart gavo tris metus kalėjimo už tai, kad nudurė savo vyrą, kuris jai buvo uždavęs kumščia žandą.

LSS. 20 KP. NARIAMS.

Pusmetinis kuopos susirinkimas atsisbus 21 d. liepos, 8 val. vak. Shedlowo svetainėj po N 736 3rd ave., Brooklyn, N. Y. Gerbiameji draugai ir draugės! Jūs pripažįstat už reikalingumą organizuoties, taigpi nepamirškite, jog organizuotiems reikia lankyti į kiekvieną susirinkimą ir veikt išvien, nepalikit organizacijos darbus atlikt keliems, bet visi turime susirinkti apsvarstyti. Taigi kviečiu visus į susirinkimą ir atlikt kiekvienas savo uždutį prideraniai. — Draugiškai B. L. Waycie.

HARRISBURG IR APIELINKĖS DRAUGŲ ATYDAI.

LSS. 187 kp. mėnesinis susirinkimas bus 11 d. liepos. Prasidės 2 val. po pietų, S. Litvino salėje, Dorrisville. Teikisės susirinkti kuoskaitingiausiai, nes komitetai išduos pusmetinius savo raportus. — Sekr. A. Lietuvninkas.

ATYDAI LSS. 103 KUOP. DRAUGAMS.

11 d. liepos atsisbus mėnesinis susirinkimas, 4 v. popietę. Susirinksim į girę, ten kur pirmiau buvo parkas. Draugai! Malonėkite kiekvienas atsilankyti ir užsimokėt mėnesines mokeskis. Nes atminkit draugai, kad nepajiegim tą patį mėnesį susirinkimus atlaikyti ir todėl gal pradėjo kuopa silpnėt. Taip pat bus daug svarbių reikalų ir kurie reikalau daug gvildinimo. Draugai ir draugės. Atminkit, kad

FILBERT 2790
Šis Telefonas Didina Vertelgystę.

Daugelis turtingų krautuvių jusų dalyj šiame mieste pradėjo eiti žemyn, naudojimas šito Bell Telefono padidino jų jeigas ir pelną.

Šis telefonas atneša užsakymus nuo žmonių toliau gyvenančių nuo jusų.

Atminkite, kad per telefoną jus galite kalbėti kokia tik norite kalba!

Pasikviesk vieną iš mūsų atstovų, kad jis tau išaiskintų jo parankumus ir kainą.

The Bell Telephone Co. of Pa.
1230 Arch Street

mes esam darbininkais ir sunkaus jungo nešėjais, tai nenuleiskime rankų ir nepalieskime organizacijos. Bet į ją gilinkimės ir protaukim, o tuomet susilauksim naudos. Malonei užkviėcia — V. K. S. V. V-nas.

LSS. 29 KP. DRAUGAMS.

Springfield, Ill. Susirinkimas atsisbus 11 d. liepos J. Kasparkos svetainėje, 2017 N. 17th St., Springfield, Ill. 2 val. po pietų. Ateikite visi draugai, nes reikiama išrinkti kp. valdyba ant sekančio pusmečio, taigpi išgirsite visą raportą del rengiamo pikniko ir pasiskirsime kožas darbą jame atlikti. — 29 kp. valdyba.

LSS. 37 KP. DRAUGAMS.

Mėnesinis susirinkimas atsisbus 10 d. liepos 8 val. vak. P. Semaitio svetainėje 1750 So. Union Ave. Gerbiameji Draugai! Butinai atsilankykite ant sekančio susirinkimo, nes yra daug svarbių reikalų apkalbėjimui ir nepamirškite atsivesti naujų draugų — Valdyba.

WORCESTERIEČIAI.

LSS. 40 kp. ir S. P. nariai: — Malonėkite atsilankyti ant susirinkimo, kuris bus nedėlio 11 d. liepos 10 val. ryte. Lietuvių svetainėje, 29 Endicott St. Draugai! Prašau atsilankykite visi, nes bus tarimai atcinančio rudens veikimo, kur mes turėsim pasiimti sau darbus. Be to, tarimai kaslink ateinančio sezono teatru, ir daugelis tarimų LSS. ir S. P. reikaluose. Beja, kurie praicit mėnesį nebuvo ir nemokėjot mėnesinės duoklės, tai prašom neatbutinai buti šiam susirinkime. — 40 kp. LSS. ir S. P. fin. sekr. J. K. Karazija.

PAJIEŠKOJIMAS.

Pajieškau Jono Stonio. Drauge buvome Springfielde, Ill. ir dirbome Persikėlėm į East St. Louis, Ill. Gyvenome pas Juozapą Karvelį ant 5 St., paskui persikėyrėm ir į Stonis išvažiuo. Nuo to laiko nesuėcinam ir nežinau kur jis yra. Meldžiu atsišaukti: Izidorius Milius 1030 N 9th St., East St. Louis, Ill.

Išvažiavimas į miškus.

LSS. 4 kp. rengia išvažiavimą į Jeffersono miškus nedėlio, 11 d. liepos (July). Bus platus programos: dainus 4 chorai, kalbės geri kalbėtojai, priegtam gal bus ir muzika ir kitoki pamarginimai, —vienu žodžiu bus įvairiausias programos koks kada buvo tuose miškuose. Įzanga dykai visiems. Kviečia visus LSS. 4 kp. KOMITETAS. PASTABA: Važiuojant imkite karus Milwaukee ave., važiuokite kol pasibaigs tas strytais, o nuo ten galima prieit pėkštiems. Vietos bus nurodytos parašu prie stulpo.

Parsiduoda naujos stubas.

Parsiduoda puikios stubos, lietuviams apgyventoj vietoj, prie pat Church Strito. Bus parduotos labai pigiai. Kreipkitės: H. Sacks, 884 Ferry Ave., Camden, N. J.

Automatiska Yla

Visiems naudinga Yla už \$1.00, kuri siuva kaip mašina. Galima siuti viską, kas tik papuola į rankas: plėškes, čėverykus, čėverykams guminius padus, maišus iš storiausių audimų, karpetus, arkliaims gunes ir t. t. Pinigus reikia prisiųsti registruotame laiške arba Money Orderiu. M. M. DOVIDAITIS, 501 So. Heald & B Sts. Wilmington, Del.

Rosenbaum, SENIAUSIA
Lietuviška Banka Philadelphijoje, Pa.

Parduoda laivakortes ant gerlausų linijų laivų. Išmains pinigus ir išsiunčia po gvarancija į visas šalis svieto. Atlieka tą greitai, atvargiai ir pigiai. Agentūra geležinkelių tikiety.

Parduodamo geležinkelių tikiety (visus miestus Jungtinių Valstijų).
605 So. 3-rd st. Philadelphia, Pa.

Užsirašykite

Pirmą Lietuvių Dienraštį "NAUJIENOS"

Kuris jau eina nuo 5 Rugsėjo kasdien.

"NAUJIENOS" praneša naujausias ir teisingiausias žinias iš karės lauko ir abelnai iš viso pasaulio — kasdien.

"NAUJIENOS" yra darbininkų laikraštis ir jos vedamos darbininkų dvasoje.

"NAUJIENOS" talpina darbininkams naudingus straipsnius ir žinias.

"NAUJIENOS" leidžiamos daugybės darbininkų, žmonių apšvietai ir jų gerovei, o ne pavienių ypatos ir darymui pašalinio biznio.

Prenumeratos kaina: Chicagoje — per išnešiotojus 12 c. savaitėje. Paštu siunčiant, Chicagoje metams \$6.00; pusei metų \$3.50. Kitur, ne Chicagoje, metams \$5.00; pusei metų \$3.00; dviem mėn. \$1.00. Europoje ir Kanadoje met. \$7.00. Pavienių num. kaina 2c.

Išpildyk šitą blanką ir pristyk kartu su pinigais.

"NAUJIENOS" 1841 S. Market St., Chicago, Ill.

Siuomi prisiuočiu \$ _____ už "NAUJIENAS" metus ir meldžiu jas siųsti šiuo adresu: _____

K. 10

Naujai išėjo iš spaudos

Alenos Kuršaičiutės, M.D., sutaisyta knygelė:

Kaip mus apvagia

Šią knygele patariame perskaityti kiekvienam darbininkui ar darbininkiai.

Reikalaukite: Kaina tik 15c.

"Kova"

229 N. 6 St., Philadelphia, Pa.

Popieriuokite Savo Stubas Ant Vasaros.

Popieruoju stubas netik Philadelphijoje, bet ir apielinkės miestukuose. Parašykite laišką, o gausite atsakymą ir kainą.

Darbą atlieku atsakančiai. Popieros neatšoka ir nešunta. Mokinausi popierauti kambarius Kurliandijoje ir Amerikoje. Reikalui esant kreipkitės laišku ar ypatskai:

FRANK SLEZAS

1028 So. 2nd St., Philadelphia, Pa.

STEBĖTIAS ISRADIMAS ATRASTAS.

DEGTINĖ PADARYTA NAUJU BUDU IR NAUJAI PABUDAVOTŲ APARATU.

Po daugelio metų kovos mums pasisekė atrasti naują budą padaryti Degtinės ir BRANDĖS, kuri viršija visas kitas kada-nors pirmiau darytas savo skoniu, gerumu ir sveikumu. Tai yra stebuklas. Jūs nenorėsite jokios kitos, jeigu sykį pamėginsite šitos. Paragauk, pirm negu pirksi. Išmėgink jąją.

JACOB CARTUN

401-3-5 SOUTH ST., PHILADA.